ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Իսթանպուլ, Անգարա Ճաոսէսի, թիւ 36
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՕՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 27 ԱՊՐԻԼ 1937 28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 11206
ՓԻՆ 4 ՂՐՇ.

ԻՐԱԳԻ ԱՐՏ. ՆԱԽԱՐԱՐԸ
ՄԵԾ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԵԱՄԲ ԴԻՄԱԻՈՐՈՒԵՑԱԻ ԱՆԳԱՐԱՑԻ ՄԷՋ

ԱԹԱԹԻՒՐՔ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԻՒՐԸ
ԹՈՒՐՔԵԻՍՈՒԻԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ
ԻՐԱԳԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԿԱՐԾԻՔԸ

ԱՆԳԱՐԱ 26.— Բարեկամ Իրաքի արտաքին գործոց նախարար Տօքթ. Նաճի Էլսաիլ և անոր ընկերացող խորհրդական Ձէմիլ Երէկ, Թորոս Ճոպընթացով, ժամը 6.55ին հասան և մեծ պատուով դիմաւորուեցան։

Կայարանը թուրքերէնով զարդարուած էր։ Բարիգամ ներով զարդարուած էր։ Բարիգամ նախարարին համար կայարան եկած էին պետական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ։

Շատ անկեղծ եղաւ արտաքին գործոց նախարարի հանգամանքով Թէվֆիք Արաս ըրած ընդունելութիւնը։ Տօքթ. Նաճի Էլսաիլ ողջունեց իրեն ի պատիւ հոն սպասող զօրագունդը և մեկնեցաւ իրեն յատկացուած Անգարա պինուորական նաւագախումբը կը պատրաստէ։

Իրաքի նախարարին յայտարարութիւնը

Իրաքի արտաքին գործոց նախարարը հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրաւ իրեն դիմող օրագրողներուն։

«Շատ ոտ եմ Իրաքի մեծ բանակին եղող հանրապետական և բոլոր ըրած այցելութիւններէս ես ուրախութեամբ կը տեսնենք Թուրքիոյ ժողովուրդը մեծ հետաքրքրութեամբ առած հակայ քայլերը նոր կեանքին մէջ։ Իրաքցիները անսահման սէր և յարգանք ունին Թուրքիոյ և մասնաւորաբար Աթաթիւրքի հանդէպ։ Ես արտաքին գործոց նախարարի հանգամանքով կը հետամտ հանրապետական Թուրքիոյ բոնած չիտակ քաղաքականութեան վրայ։ Ես և բովանդակ Իրաքի ժողովուրդը յարատեւ յաջողութիւն կը մաղթենք ձեզի»։

Պուրիացիներուն սէրը Թուրքիոյ հանդէպ

Ճեմի մէջ տեսակցեցայ Սուրիոյ հանրապետութեան նախագահին և վարչապետին հետ։ Կասկած չունինք թէ Սուրիացիները անկեղծ կը տածեն Թուրքերուն հանդէպ։ Կը զգամ թէ երկու կողմն ալ ամէն ջանք ի գործ պիտի դնեն, իրենց միջեւ գտնուած վէճի նիւթերը բարեկամութեամբ կարգադրելու համար։ Արաբ ըլլալու հանգամանքով, բնականաբար կը մաղթեմ որ յարաբերութիւնները անկեղծ ըլլան Թուրքիոյ և Սուրիոյ միջեւ։ Եթէ այս մասին կարենամ ծառայութիւն մը ընել, պիտի օգտուիմ Անգարա ըրած այցելութենէս»։

Արեւելեան Ուխտը

«Մեր գահլիճին ծրագրին մէջ դրած ենք Արեւելեան Ուխտը ժամանակ առաջ ստորագրելու հարցը։ Անձամբ կը սպասենք ձեր յարգելի արտաքին գործավարին այցելութեան։ Կը կարծեմ թէ անմիջապէս վերջը պիտի ստորագրուի Արեւելեան Ուխտը Թէհրանի մէջ»։

Երէկ իրիկուան հացկերոյթը

ԱՆԳԱՐԱ 26.— Արտաքին գործավար Տօքթ. Թէվֆիք Արաս հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ Իրագի արտաքին գործոց նախարար Աթիլի։ Հացկերոյթին ներկայ գտնուեցան Իմէթ Ինէօնիւ, դիւանագիտական մարմինը, երեսփոխաններ, Իրագի զեսպանատան պաշտօնատարները և բազմաթիւ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ։

Երկու երկիրներու արտաքին գործավարները խանդավառ ճառեր խօսեցան ճաշի սեղանին վրայ։

ԱԹԱԹԻՒՐՔ ԸՆԴՈՒՆԵՑ
ԻՐԱԳԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

ԱՆԳԱՐԱ 26.— Հանրապետութեան նախագահ Աթաթիւրք, այսօր, Իրաքի արտաքին նախարարը իր մօտ ընդունելով, ժամու մը չափ վար գրած է զայն։ Արտաքին գործավար Տօքթ. Արաս եւս ներկայ գտնուած է այս ընդունելութեան։

ԳՕՃԱԹԷՓԷ ԱՅՍՕՐ ԱՆԳԼԻԱ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

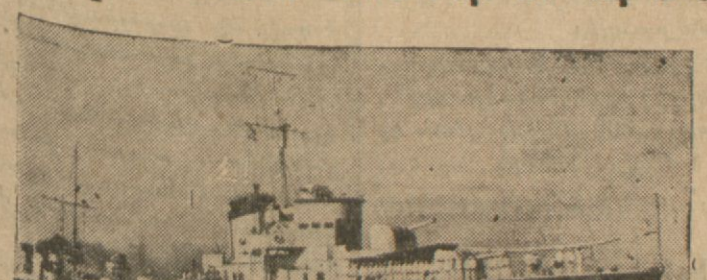

Անգլիոյ թագաւոր Ն. Վ. Ձորճ Զ-ի թագադրութեան հանդէսին ներկայ ծովային խրախճանութիւններուն մասնակցելու համար «Գօճաթէփէ» Թորփիլահալածը այսօր քաղաքէս կը մեկնի դէպի Անգլիա։

«Գօճաթէփէ» երէկ Հալիճէն դուրս ելած և պատրաստ վիճակի մէջ պապաէ։ Վերին նկարին մէջ կ'երեւի «Գօճաթէփէ» Թորփիլահալածը։

ԿԵԴՐ. ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՓՈԽՈՒԻ
ՉԵԽՕՍԼՕՎԱԿԻԱ ԿԸ ՉԷՋՈՒՔԱՑՈՒԻ ԲԱՐԻՋ–ԼՈՆՏՈՆ ԾԱՆՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԷՆ
ՀՌՈՄ ԵՒ ՊԵՐԼԻՆ ԿՈՒԱԶԽԱՏԻՆ ՆՈՐ ԶԻՆԱԿԻՑՆԵՐ ԳՏՆԵԼ
ՌՈՒՄԱՆԻՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐՆ ՈՒ ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՈՐՈՇԱԾ ԵՆ ՄՕՏԵՐՍ ՏԵՍԱԿՑԻԼ ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ
ԵՐԿՈՒ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՍՊԱՑ. ՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐՈՒՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՌՈՄ 26.— կէօրինկ այս առտու հոս հասաւ։ Վաղը առտու Գերմանիա կը մեկնի։

Այցելութիւններ

ՀՌՈՄ 26.— Զօր. կէօրինկ այսօր ցորեկէն առաջ այցելեց արտաքին գործոց նախարար Ճիանօ կոմսին։

Կ'իմացուի թէ Զօր. կէօրինկ, որ Գերմանիա կը դառնայ, Հռոմ գտնուած կարճ միջոցէն օգտուելով այսօր տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Մուսոլինիի հետ։

Ճիանօի այցելութիւնները եւ Հիթլէր-Մուսոլինի տեսակցութիւնը

ՀՌՈՄ 26.— Րիպէր գործակալութեան թղթակիցէն.

Մուսոլինի որ վերջերս Շուշնիկի հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Վենետիկի մէջ, այս առտու տեսակցեցաւ կէօրինկի հետ։ Այս տեսակցութեան մէջ, պիտի աշխատին նոր դաշնակիցներ գտնելով Հռոմ—Պերլին առանցքը ամրացնել։ Ցայտնի չէ թէ Շուշնիկ ի՛նչ ընդունելութիւն ըրաւ այն առաջարկին, որով Մուսոլինի կ'ընէր Ծըսլովաքիան հեռացնելու Բարիզբանասայի դաշնակիցը եղող Չեխոսլովաքիոյ եւ Լեհաստանի դիրքը հանդէպ Գերմանիոյ

կեդր. Եւրոպայի վերջին կացութիւնը ցոյց տուող զինուորական քարտէս մը։ Աւստրիոյ, Չեխոսլովաքիոյ եւ Լեհաստանի դիրքը հանդէպ Գերմանիոյ

(Շար.ը 2րդ էջ)

Իտալիոյ թագաւորին ԱՂՋԻԿԸ

ԻԹԱԼՈՒԻՒ ՄԱՌԻԱ ՏԷՍԱՎՈՒԱ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

Իտալիոյ թագաւորին աղջիկը Մառիա տը Սավուա, որ քրոջ՝ Պուլկարիոյ թագուհիին այցելութեան գացած էր, երէկ վերադարձին Իսթանպուլ ժամանած է, իր անձնական քարտուղարին և հետեւորդներուն հետ։

Իշխանուհիին ճամբորդութիւնը անպաշտօն ըլլալուն պաշտօնական այցելութիւններ չէ տուած և Սիրքէճիի կայարանէն մեկնած է ուղղակի Բերա Բալաս պանդոկը։

Իշխանուհին հինգ օր պիտի մնայ Իսթանպուլ և պիտի այցելէ քաղաքին պատմական և հետաքրքրական վայրերը։

ՍՊԱՆԻՈՑ ԸՄԲՈՍՏՆԵՐԸ
ՀԻՄԱ ԱԼ ՊԻԼՊԱՈՑԻ Կ'ՍՊԱՌՆԱՆ
Զօր. Ֆրանկոյի ուժերը հիւսիսի մէջ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԴԻՐՔԵՐ ԳՐԱՒԵՑԻՆ

Սպանիացի գաղթականներու կառաւարը
(Նիւթը կարդալ 2րդ էջ)

ՊԵԼԺԻՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

ԵՒ ԱՆԳԼԻՈՑ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ԷՏԷՆ

ԵՐԿՔ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՆ ՊՐԻՒՔՍԷԼԻ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ 26.— Քաղաքական շրջանակները կը յայտնեն թէ Էտէնի Պրիւքսէլ այցելութեան նպատակը՝ Վան Զէլանտի քաղաքավարական այցելութիւն մը տալ է։ Քաղաքական բանակցութիւններ տեղի չպիտի ունենան։ Ասով մէկտեղ, կարծիքի փոխանակութիւն մը պիտի ունենայ վան Զէլանտի յանձնած տնտեսական պարտականութեան վրայ։

Էտէն թագաւորին մօտ

ՊՐՒՔՍԷԼ 26.— Պելժիոյ թագաւորն ու մայր թագուհին այս իրիկուն, ժամը 17ին, Լաէքէի պալատին մէջ ընդունեցին Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Էտէնը։ Առնուած տեղեկութեանց նայելով, անգլեւպելժ տեսակցութիւնները, այս իրիկուն, Էտէնի և վան Զէլանտի միջեւ տեղի ունենալիք տեսակցութեամբ մը պիտի աւարտին։ Էտէն, վաղը առտու Քաղաքապետարանին մէջ տեղի ունենալիք պաշտօնական ընդունելութենէ մը ետք, ցորեկուան ճաշը մանուր կերպով վան Զէլանտի հետ պիտի ընէ և յետոյ օդանաւով Լոնտոն պիտի դառնայ։

Հակառակ անոր որ վերջին ծայր գաղտնի կը պահուին Պրիւքսէլի տեսակցութիւնները, Էտէն, վան Զէլանտ և Սրից համաձայնած են որ պատեհ ժամու սպասեն Գերմանիան ալ առնելու արեւմտեան ուխտին մէջ որ պիտի կնքուի Պելժիան երաշխաւորելու համար։ Այս մասին բանակցութիւններ կ'ըլլան Բարիզի, Լոնտոնի և Պրիւքսէլի մէջ։ երկու կողմն ալ գոհունակութիւն կը յայտնեն Պրիւքսէլի տեսակցութիւններէն։

Առաջին տեսակցութիւնը

ՊՐՒՔՍԷԼ 26.—Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Էտէն, ընկերակցութեամբ անգլ. դեսպան Սըր Օվէյի և անգլիացի մասնագէտներու, այսօր ժամը 10.30էն 12.45 տեսակցեցան վարչապետ վան Զէլանտի և արտաքին գործոց նախարար Սբէցի հետ։

Տեսակցութիւններէն ետքը հաղորդակցութիւն մը արուեցաւ անգլ. դեսպանատան մէջ։

Ինչպէս կը ճգտուի Պելճիքայի չեզոքութիւնը

ԼՈՆՏՈՆ 26.—«Օպզէրվըր», հրատարակելով Պ. Իդընի Պրիւքսէլ այցելութիւնը, կ'աւելցնէ թէ այցելութեան միակ նպատակն է նոր պայմաններու մէջ հաստատել աւելի մտերիմ փոխ յարաբերութիւն մը։

«Սընտէյ Էքսփրէս» կը հաւատայ որ, ֆրանքբեանգլիական յայտարարութենէն վերջ, Պ. Իդընի կ'ուզէ դէպքերը յառաջացնել Պրիւքսէլի մէջ։ Պ. Իդըն կը փափաքի որ երբ Թշնամի օդանաւեր պելճիքական հողերուն վրայ թռին, փոխանակ չեզոք մնալու, ան յանձն առնէ իմացընել Ֆրանսայի և Անգլիոյ անյուշտ նոյնը պիտի ընէ Գերմանիոյ համար, երբ Թշնամի օդանաւեր Պելճիքայի վրայով կը յարձակին Գերմանիոյ վրայ։

ԿԵՂՐ. ԵՐՐՈՊԱՅԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՓՈԽՈՒԻ

(Շար. Ա. էջէն)

Լոնտոն առանցքէն։ Գալ շաբթուան ընթացքին Չիանօ կոմսը պիտի այցելէ զանազան կառավարութեանց կեդրոնները և ակնկալութիւն կայ որ Հիթլէր-Մուսոլինի տեսակցութիւնը տեղի պիտի ունենայ Պերխթէսկատէնի մէջ։

Մուսոլինիի և Կէօրինկի միջեւ այսօր քննութիւններուն մէջ կը գտնուին սպանիական խնդիրն ու Գերմանիոյ չորս տարուան յատակագիծը։

Ֆօն Նէօյրաթ ալ Հռոմ կ'երթայ

ՊԵՐԼԻՆ 26.—Քաղաքական շրջանակները կը յայտնեն թէ Ֆօն Նէօյրաթ Մայիսի առաջին օրերուն, պաշտօնապէս պիտի այցելէ Հռոմ, այս այցելութիւնը ապացոյց մը պիտի ըլլայ երկու երկիրներու միջեւ տիրող քաղաքական անկեղծութեան և պիտի հաստատէ թէ Հռոմ-Պերլին առանցքը Եւրոպայի քաղաքականութեան մէջ կարեւոր դեր մը պիտի կատարէ։

Ենթադրութիւններ Գերմանեւսովեէթ մերձեցումին շուրջ

ՆԻԻԵՕՐՔ 26.— «Նիւ Եօրք Թայմզ» Բերթը» կը գրէ.—

«Եւրոպայի այժմու կացութեանը մէջ ուշագրաւ կէտն է Սովեէթ Միութեան գործունէութիւնը։ Լսուեցաւ թէ Պերլին փորձեր ըրաւ Մոսկուայի մօտենալու համար, և Մոսկուա պաշտօնապէս յայտարարեց թէ տեղեկութիւն չունի այդ խնդիրէն, որովհետեւ կ'ուզէ արդէք ըլլալ Ֆրանսայի հետ, Գերմանիոյ արեւելքի կամ արեւմուտքի կողմը ընդարձակուիլ ուզելուն։ Եւ այս է պատճառը որ Մուսոլինի կը դիւրացնէ Հիթլէրեան ծաւալումը դէպի հարաւի կողմը։

Գնդապետ Պէք մեկնեցաւ Պուխարէշէն

ՊՈՒԽԱՐԷՇ, 26.—Արտաքին գործոց նախարար Կոմնէն, որ Պուխարէշ եկած էր Պալքանեան ժողովին մասնակցելու համար, այսօր առաւօտուն մեկնեցաւ Պուխարէշէն։ Ան ճամբան պիտի անցնի Պելկրատ, Զակրէպ և Պուտափեշթ։

Ան Պուխարէշէն մեկնելէ առաջ հրաժեշտ տուաւ Պալքանեան ժողովին նախագահ Թիլէայէն և Պալքանեան ժողովի գործադիր քարտուղարութեան պատասխանատու պետ Նիկոլայ Մոլոֆին։

Կոմնէն Պուխարէշի կայարանին մէջ հրաժեշտ տուաւ նաեւ Պալքանեան ժողովի ներկայացուցիչներուն, Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոնթակուզինոյի, Պուլկարիոյ ներկայացուցիչ Ռաչէվի, Թուրքիոյ ներկայացուցիչ Սարաճօղլուի, Յունաստանի ներկայացուցիչ Փոլիթիսի, Ռումանիոյ ներկայացուցիչ Ռոսէթիի և Յուգոսլաւիոյ ներկայացուցիչ Ռիստիչի։

ՍՈՎԵԷԹ ԴԵՍՊԱՆ

Մ. ԼԷՈՆ ԳԱՐԱԽԱՆ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒՆ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Սովեէթ մեծ դեսպան Լէոն Գարախան հրաժեշտ առաւ մեր Հանրապետութեան նախագահէն և ապա ընդունելութիւն մը տուաւ Անգարայի մէջ երէկ առաւոտու իսթանպուլ եկաւ և քաղաքին մէջ վերջին պատմական մը ընելով ժամը 9.45ին Պելինի ճամբով Մոսկուա մեկնեցաւ Սէնթլօնի ճէպընթացով։

Սիրքէճիի կայարանին մէջ, սովեէթ դեսպանին ողջերթ մաղթեցին իսթանպուլի սովեէթ հիւպատոսն ու սովեէթ գաղութը։ Քաղաքիս սովեէթ գաղութին կին անդամները ծաղկեփունջեր մատուցին Թուրքիոյն մեկնող դեսպանին։

Լ. Գարախան ըսաւ թէ իր պաշտօնը աւարտած ըլլալով չպիտի կրնայ ո և է յայտարարութիւն ընել, ուստի լրագրողներու ըսաւ.

«Թուրքիայէն բաժնուելս այս վայրկեանիս ինէ քանի մը խօսք կ'ուզէք։ Թուրքիոյ երջանկութիւն և բարօրութիւն կը մաղթեմ։ Միշտ Մոսկուայէն մեծ շահագրգռութեամբ պիտի հետեւիմ նոր յառաջդիմութեանցը ձեր երկրին ուր չատ մը բարեկամներ ունեցայ։ Երկու դրացի երկիրներու միջեւ յարաբերութիւնը լաւ է ընդհանուր կերպով։ Բնական է որ ալ աւելի պիտի զարգանան այս յարաբերութիւնները։ Սա միջոցիս, ո՛ և է խնդիր չկայ երկու աէրութեանց միջեւ։

Ակնկէց չկայ որ Մոսկուա պիտի երթամ Պերլինի ճամբով։

Տակաւին յայտնի չէ թէ Մ. Գարախան Մոսկուայի մէջ ի՞նչ պաշտօնի պիտի կոչուի և անոր ո՞վ պիտի յաջորդէ հոս։

Սօֆիայէն տրուած լուր մը

ՍՕՖԻԱ 26.—Պուլկար թերթերուն գրածին նայելով Անգարայի նախորդ սովեէթ դեսպան ընկեր Գարախան Ռուսիոյ մէջ ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնին պիտի կոչուի։

ԴԱՆՈՒԲԸ ԿԸ ՅՈՐԴԻ

ՍՕՖԻԱ, 26.— Ծորդառատ անձրեւներու պատճառաւ Դանուբ գետը ողողեց վիճին քաղաքին սահմին մասը. 490 տուներ ջուրին տակ մնացին։

Նիւթական վնասները չատ մեծ են, մարդկային զոհ չկայ։

ԿԱՆՏԻ ԵՒ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

ՀԻՄՆ. ԿԱԶՄ. ՕՐԷՆՔԸ

ԱՆԳԼ. ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ՍԿՍԱՆ ՄԱՔՐԱԳՈՐԾԵԼ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԸ

ՆԱԿՐՈՒԻՐ, 26.— Հնդկաստանի փոխարքային հետ տեսակցութիւն մը ունենալու մասին իրեն ուղղուած հարցումի մը, Մահաթմա Կանտի պատասխանած է.—

«Պաշտօնական ոչ մէկ հանգամանք ունիմ ես, եթէ կայ մէկը որուն հրաւէր պէտք է ուղղել ան ալ համահնդկական քոնկրէսի նախագահ Փանտիթ Նէհրուն է»։

Կանտի ասկէ ետք ըսաւ.

— Ես Ալլահապատ կ'երթամ, համաժողովին գործադիր քոմիթէն վաղը նիստ մը պիտի գումարէ, հիմնական օրէնքի մասին վիճաբանելու համար։

Հիւս. Հնդկաստանի մէջ

ՍԻՄԼԱ, 20. — Վէզիրիսթանի մէջ իբր ֆաքիրի կողմնակիցները մաքրելու գործը խստութեամբ առաջ կը տարուի։ Իսմայիլեան զինուին վրայ յարձակող լեռնական ցեղերը կարգ մը խանութներ կ'այրեն։

Հնդիկ կուսակցապետներ կը

ՍՊԱՆԻՈՑ ԸՄԲՈՍՏՆԵՐՈՒ

ՀԻՄԱ ԱԼ ՊԻԼՊԱՈՑԻ Կ'ՍՊԱՌՆԱԼ

Զօր. Ֆրանքոյի ուժերը հիւսիսի մէջ

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԴԻՐՔԵՐ ԳՐԱՒԵՑԻՆ

ՍԱԼԱՄԱՆԿԱ, 26.— Ազգայնականներու պաշտօնական զեկոյց.— Թշնամին խուճապով կը քաշուի Տիւրանկօ, Պիլպաոյի ճամբուն վրայ։ Երէկ գրաւեցինք Վէրիզ գիւղը որ հաղորդակցութեանց կարեւոր վայր մըն է։

Սան Սեպասթիէն-Պիլպաօ Սանթանտէր երկաթուղագիծը կարուեցաւ։ Տիւրանկօ-Մարկինա և Ալպարի ճամբանները եւս կարուեցան։ Երէկ երեկոյ մեր գունդերը դէպի Պիլպաօ իջնել սկսան։ Թշնամին չատ թեթեւ կերպով կը դիմադրէ։

ՍԱԼԱՄԱՆԿԱ, 26.— Ազգայնականներու յառաջացումը դէպի Պիլպաօ կը չարունակուի։ Կառավարականները դէպի Պիլպաօ ետ կը քաշուին։ Գրաւուած վայրերուն մէջ տեղագրին մաքրագործում մը կը չարունակուի, մինչ հրետանին մինչեւ չեռ բանակին առաջին գիծերը կը մօտենայ։ Երկու օրուան մէջ 1000է աւելի գերի բռնուած է։

Յառաջխաղացումը մօտաւորապէս 12 քիլօմէթր է։

Ազգայնական յաջանաւ կը խրեցնէ կառավարական յաջանաւ մը

ՍԷՎԻԼ, 26.— Զօր. Լիանոյով կը ծանուցանէ թէ ազգայնական «Գանարիա» յաջանաւը տիպեց կառավարական «Ժէմ յաջանաւը խրել հարուածելէն ետք մէկ մղոն բացը։

«Գանարիա» յաջանաւը 34 արագութեամբ 10 հազար տարողութիւն ունի և 20 սանդոց 8 թնդանօթ կը կրէ։

«Ժէմ Ա.» 18 հազար քարողութիւն ունի, 30.5 թնդանօթներով զինուած է։ 20 մղոն արագութիւն ունի։

ՊԻԼՊԱՕ, 26. — Հավատարիմ կառավարութեան մնացած նաւերու մեծագոյն բաղկացեալ կացութիւնը որ մասնակցեցաւ ժողովրդային պարեկութեան տեսակէտով ուրախալի կացութիւնը եւս ուրքեցաւ։ Կառավարական կառավարչէն կը դիմադրեն նկատելու յարձակումներու։

ԽՈՐՀՐ. ՌՈՒՍԻՈՑ ՄԷՋ

Բ. ՀՆԳԱՄԵԱՆ ԿԸ ԳԵՐԱԶԱՆՑԷ ՆԱԽՈՐԴԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ 20. — Ճարտարարուեստի Բ. հնգամեայ ծրագրին համար 9 ամիս առաջ՝ այսինքն 1 Ապրիլ 1937ին տեղեկութիւններ կուտան լրացման մասին։ Հնգամեայ ծրագրի համար ճարտարարուեստի յատկացումն է 83 միլիառ 400 միլիոն րուպլի։

Գալով երկաթեղէնի արտադրութեան երկրորդ հնգամեայ ծրագրին, մօտաւորապէս 300 միլիառ Թօնօ կը հաշուուի 1 Ցնվր. 1937ին, որ հարիւրին 7.7 աւելի է նախորդ տարուանէն։

ԻԹԱՆ ՆԻՔՕԼԱ

ՄԵԿՆԵՑԱՒ ՊՈՒԽԱՐԷՇԷՆ

ՊՈՒԽԱՐԷՇ 26.—«Երկաթեայ պահակ» կազմակերպութիւնը ամբողջութեամբ դադրեցուցած է նախկին իշխան Նիքօլայի ի նպաստ իր կատարած գործունէութիւնը։

Իշխանը այսօր կը մեկնի Պուքրէշէն։ Իր մեկնումի բոլոր ձեւակերպութիւնները ատարած են։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ

ԱՄԷՆ ՋԱՆՔ Ի ԳՈՐԾ ԿԸ ՅԱՋՈՂՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏՆՏԵՍ. ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐԻԶ, 26.— Մ. Նահանգներու արտաքին նախարար Մր. Հըլ, «Բըթի Բարիզիէն» թղթակցին պարզելով իր տեսակէտը համաշխարհային տնտեսական ժողովի մը կարելիութեան մասին հետեւեալը յայտարարած է.

— Չկայ աւելի փափաքելի մը քան վերահաստատումը բանքներու ազատ փոխանակութեան, և ճանաչումը դրամատուութեանց առեւտրական փոխ բարերութեանց։

Մ. Նահանգները իր գործ են իրենց բոլոր ջանքերը, ցընելու համար ներդաշնակութիւն մը, որ միակ է, ապահովելու համար խնդիրը և տնտեսական դարգացումը։ Ցնծալի մէյ պատուհանց իրենք ալ արամադիր են գործելու այս ուղղութեամբ։

ԱՆԳԼԻԱ ԿԸ ՄՏԱՀՈԳՈՒԻ ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒՄԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ 26.— «Թայմզ»ի նախկին տնօրէն Վիչամ Սթիտ, խաղաղութեան ի նպաստ կազմակերպուած հաւաքոյթի մը ընթացքին հառախօսելով ըսաւ թէ, Իտալիա և Գերմանիա որոնք զօրաւոր կերպով պատրաստուած են, յարմար ժամանակին կը սպասեն յարձակելու համար մէկ կամ աւելի երկիրներու վրայ։ Ճառախօսը աւելցուց.

«Եթէ պատերազմի վտանգը գոյութիւն չունենար, Անգլիա 1ուկէս միլիառ չպիտի տրամադրէր, սպառազինութեան համար»։

Ան մասնաւորաբար շեշտեց թէ, Իտալիա և Գերմանիա, սպառազինուելու համար, պարզապէս կործանած են քաղքենի բնակչութիւնը։ Եւ ասիկա ինքնին կը բացատրէ այն փութկոտ ընդունելութիւնը զոր Հիթլէր ըրաւ Լինզպըրիի առաջարկին, Միջազգային Տնտեսական Խորհրդաժողով մը գումարելու մասին։

Խաղաղութիւնը ապահովելու համար, Պ. Սթիտ երկու միջոց կը թելադրէ.

Ա. Յայտարարել թէ Անգլիա չեզոք չպիտի մնայ պատերազմի մը պարագային։

Բ.— Ստեղծել Անգլիոյ մէջ ըսքաուտական շարժումին նման խաղաղութեան արշաւախումբ մը բաղկացած ամէն կարգի մարդոցմէ և բոլոր քաղաքական կուսակցութեանց ներկայացուցիչներէն, որոնց պարտականութիւնը պիտի ըլլայ օգնութեան փութալ վտանգի մէջ գտնուող ժողովուրդներուն։

Այս շարժումը օրինակ մը պիտի ըլլայ նաեւ միւս ազգերուն որպէս զի նման արշաւախումբեր ստեղծեն և կազմուի Խաղաղութեան Միջազգային Արշաւախումբը։

Տեսակ տեսակ ՑԵՑԵՐ եւ ՄԱԿԱԲՈՅԾՆԵՐ այս տարի մասնաւոր կերպով խիստ բազմացած են և կը սպառնան մուշտակներու. ասոնց արշաւանքին դէմ

ԵՓՐԵՄ ՏՈՒՆԸ, յաջորդ ԶԱՐԵՀ ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ

զանոնք յանձն կ'առնէ պահպանել։

Օգտուեցէք այս ամառնային եղանակին ձեր մուշտակներու ձեւափոխութիւններով և նորոգութիւններով։

ՄԻՆԷ
SUMER

Վաղուընէ սկսեալ, Չորեքշաբթի 28 Ապրիլ, արտասովոր յայտագրով մէկ անգամէն երկու ֆիլմ մէկէն

1.— Մեծագոյն յաջողութիւնը տանիէլ Տարրիէօի, Ալպէր Բրէժանի և Լիւսիէն Տարրուի

ԻՆՉ ՍԱՏԱՆՈՐԴԻ ՄԱՆՉ

2.— Արկածալից ֆիլմ մը որ խիստ հետաքրքրական է, հոս դեր ունին Ժագ Հօլթ և Նան Կրէյ

ՆՈՒՐԸ ՕՍՄԱՆԻԷ Հալք աբարթմանին մէջ Եփրեմ և Էօմէր երբ երէկ կը զբօսնէին գինարբուքով, կնոջ մասին կռիւ մը ունեցան և Եփրեմ Էօմէրը բռնելով պատուհանէն դուրս նետեց։ Էօմէր ծանրապէս վիրաւորուելով ճէրահ Փաշայի հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ, իսկ Եփրեմ ձերբակալուեցաւ ոստիկաններու կողմէ։

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ԷՍԱԵԱՆ ՎՐԺ.Ի ԴԱՍԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԽԱՌՆ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՆ

Ինչպէս յայտնի է, Պէյօղլուի նախորդ Թաղ. Խորհուրդը Էսաեան աղջկանց տասնըմէկամեայ լիսէն ջնջելով 8 դասարաններով միջնակարգ (օրթա) վարժարանի վերածած էր զայն։ Մինչեւ այն ատեն, և անկէ ի վեր ալ, նախակրթարանի 5 կարգերուն համար մանչեւաղջիկ աշակերտներ կ'ընդունուէին, իսկ բուն միջնակարգ դասարանները՝ այսինքն 6րդ, 7րդ և 8րդ կարգերը կ'առնուէին միմիայն աղջիկներ։

Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդը, նկատելով որ այս կարգադրութեան պատճառով, միջնակարգ կրթութիւն ստանալ փափաքող թաղին տղաքը կ'ստիպուին ուրիշ հեռաւոր վարժարաններ յաճախել, թէ ժամանակի կարօտ ունենալով և թէ դրամական աւելորդ ծախքերու ենթարկուելով, իր երէկ իրիկուան նիստին մէջ որոշեց որ միջնակարգ կրթութեան յատուկ յիշեալ վերջին երեք դասարանները երկսեռ ըլլան։ Այս կերպով, 6րդ, 7րդ և 8րդ դասարաններուն համար ալ մանչ աշակերտները ընդունուելով, դասաւանդութիւնը խառն պիտի ըլլայ, առանց ոևէ յաւելուածական ծախքի քանի որ միեւնոյն ուսուցիչներն են որ պիտի դասախօսեն, այլ ընդհակառակը այսպէսով հասոյթ մըն ալ պիտի գոյանայ, ինչ որ պիտի ծառայէ պիւտճէին բացին օգնելու։

ԱՆԳԱՐԱՅԻ ԱԾՈՒԽԻ ՄԻՋ. ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ՄԷՋ

ՀԱՅ ԾԱՆՕԹ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆՆԵՐ

Անգարայի մէջ բացուած ածուխի միջազգ. ցուցահանդէսը մեծ հետաքրքրութիւն առաջ բերած է ամբողջ երկրին մէջ։

Երէկ գրած էինք թէ քաղաքէս միայն Գրիգոր Ժամկոչեան Տունը մասնակցած է այդ ցուցահանդէսին։ Հաճոյքով տեղեկացանք նաեւ թէ տեղւոյս վառարանի հայ ծանօթ առեւտրականներէն Մինաս Շիրակեան և Գափամաճեան Տուներն ալ մասնակցած են ցուցահանդէսին և Վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւի գնահատութեան արժանացած։

Մասնաւոր ուշադրութիւն գրաւած են Պ. Մինաս Շիրաքեանի պատրաստած «Շիք» և «Էքօնօմիք» տեղական վառարանները որոնք կը մրցին եւրոպականներուն հետ։

Գափամաճեան Տունն ալ մասնակցած է ցուցահանդէսին, իր քալօռիֆէրներով։ Ցուցահանդէսը պիտի տեւէ մինչեւ Մայիս 23։

ԴԵՐԱՍԱՆԱՊԵՏ Շ. ԳԱՐԱԳԱՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Կէտիք Փաշայի և շրջակայից թատերասէր ժողովուրդին միահամուռ փափաքին ընդառաջ երթալով Պ. Շ. Գարագաշ յառաջիկայ երկուշաբթի գիշեր ժամը 8.45ին Կէտիկ Փաշայի Ազաք Սինէման պիտի ներկայացնէ իր ընկերներով անմահն Վ. Փափազեանի խաղացանկէն «Քօրրատօ» տրամը 5 արար։

Հեղինակ Ճիանոլէթթի, թարգմ. Շ. Գարագաշ։

Գիները խիստ ժողովրդական են։

ՏԻԱՐ ՍԵՓՈՆ ՍԻՐՈՒՆ, որ անդամ ընտրուած էր Շիշլիի գերեզմանատան յանձնաժողովին և Բանկալթիի Հոգաբարձութեան, կը լսենք թէ հրաժարած է տեղին գրաւելով թերթիս կողմէ իր համարառուի դիրքին մասին եղած դիտողութիւնը։

*** Կը տեղեկանանք նաեւ թէ Հոգաբարձութեան միւս անդամներէն Վահրամ Մազլըմեան ևս հրաժարած է։

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ՄԷՋ ՀԱՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆՆԵՐ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՅԱՆՁՆՈՒԱԾ ԻԲՐԵՒ ՄԵՂՍԱԿԻՑ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՎՆԱՍԸ 100,000 ՖՐԱՆՔԷՆ ԱՒԵԼԻ Է

(Այսօրուան Եւրոպ. թղթաբերէն)

Մարսիլիա բնակող Ֆրանսացի վաճառական մը ատենէ մը ի վեր իր յաճախորդներէն շարունակ գանգատ կը լսէր թէ իրենց զրկուած ապրանքները հաշուեցոյցին համաձայն չեն ըլլար, պակաս կ'ելլեն։

Ցիշուած վաճառականը ոստիկանութեան դիմեց և ապահովութեան տնօրէն Մ. Սանթօղչի հրամայեց որ քննութիւն մը կատարուի։ Քննութիւնը յանձնուեցաւ ոստիկանութեան պաշտօնեաներէն քննիչ Մառթենիի, Տէմուլէնի, Տավիտի, Ֆապրիի որոնք կասկածեցան խանութներու ապրանքները փոխադրող կառապանէն։ Ոստիկանները անոր դէմ միջոցներ ձեռք առին և յանցանքը գործած պահուն բռնեցին գող կառապանը՝ Ժան Ամֆու, 27 տարեկան երիտասարդ մը։

Ապահովութեան տնօրէնին և ուրիշ պաշտօնեաներու առջեւ Ժան Ամֆու խոստովանեցաւ իր արարքը, յայտնեց թէ իր օգնականին բացակայութենէն օգտուելով, իր փոխադրած ապրանքներէն մաս մը վար կը դնէր, և յետոյ զայն ա-ժան գնով կը ծախէր։

Ժան Ամֆուէն գողունի ապրանք գնելու յանցանքը գործողներէն հայ խանութպաններ՝ Քէօրօղլանեան (Յովհաննէս, 40 տարեկան, նպարավաճառ, Թահմիլեան Սահակ 53 տարեկան մսավաճառ, Կիւրիմեան Պայծառ 28 տարեկան, Տէրտէրեանի կինը՝ նպարավաճառ 28 տարեկան, Թէքէրեան Հայրապետը մսավաճառ 29 տարեկան, Մարտիկեան Մանուկ նպարավաճառ 39 տարեկան, Ասատուրեան Ահարօն նպարավաճառ 37 տարեկան։ Ասոնց բոլորն ալ խոստովանեցան իրենց մեղսակցութիւնը և դատարան յանձնուեցան։ Միայն չհետապնդուեցաւ նպարավաճառ Ասատուրեանը, որ հիւանդ է և հայր հինգ զաւակներու, բայց և այնպէս ասիկա ալ դատարան պիտի յանձնուի։

Ֆրանսացի վաճառաններուն այս գողութեան երեսէն կրած վնասը կը հասնի 100,000 ֆր.ի։

ԽՈՒՄԲ ՄԸ ՀԱՅԵՐ ԿԷՍ ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ ԿԸ ՇԱՀԻՆ

ՖՐԱՆՍ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵՆԷՆ

Վիէնէն (Ֆրանսա) կը գրեն բարիզահայ թերթի մը.—

Ազգ. պարգեւախաղի վերջին վիճակահանութենէն Վիէնի մէջ 6 Հայեր և 3 Ֆրանսացիներ ամբողջական տոմսակ մը առած ըլլալով, շահեցան 500,000 ֆրանք։

Այս բախտաւոր Հայերն են.— Սարգիս Դանիէլեան, Գասպար Նորատեան, Խաչիկ Պետրոսեան, Յակոբ և Ադամ Ճղիկեան, հայր և որդի և Այնթապցի տիկին մը։ Այս գումարէն իւրաքանչիւրին բաժինն էր 50,000 ֆրանք։ Իսկ ամէնէն բախտաւորն է Յակոբ Ճղիկեան որ երկու բաժին ունի, պիտի ստանայ 100,000 ֆրանք, որով իր զաւկին հետ միասին կը ստանան 150,000 ֆրանք։ Բոլորն ալ գործարանային բանուորներ են, բացի Խաչիկ Պետրոսեանէ, որ սափրիչ է։

Տոմսակը գնուած դրամատան տնօրէնը նոյն իրիկունը անմիջապէս իրենց ներկայանալով, հաւաստեց թէ քանի մը օրէն պիտի ստանան իրենց դրամները։

ՄԱՅԻՍ մէկին առթիւ յառաջիկայ շաբաթ օրը փակ պիտի ըլլան պաշտօնատուններն ու վարժարանները։

Այրի Տիկին Նեվրիկ Յ. Թօփաքեան, Տիար Սարգիս Յ. Թօփաքեան, Տիար Սեդրակ Յ. Թօփաքեան (Աղեքսանդրիա), Տէր և Տիկին Բարունակ Գարամանեան և զաւակունք, Այրի Տիկին Հնազանդ Բ. Թօփաքեան (Պէյրութ), Տէր և Տիկին Արմենակ Բ. Թօփաքեան (Պէյրութ), Տէր և Տիկին Բարունակ Բ. Թօփաքեան (Պէյրութ), Տիար Յարութիւն Բ. Թօփաքեան (Պէյրութ), Տէր և Տիկին Տիգրան Գալփաքեան և զաւակունք, ինչպէս նաեւ Փանոսեան, Տիւրկէրեան, Եէկէնեան, Շէքէրճեան, Տէր Աբրահամեան, Կիրիտլեան, Իսպէչէրեան, Կարապետեան, Այնաճեան, Թօզճեան և Մալխասեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը դանուցանեն մահը իրենց ամուսնոյն, հօր, հօրեղբօր և ազգականին

ՏԻԱՐ ՅՈՎՍԷՓ ԹՕՓԱՔԵԱՆԻ

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը չորեքշաբթի, առաւօտեան ժամը 10ին Բանկալթիի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին և անտի պիտի փոխադրուի Շիշլիի Ազգ. գերեզմանատունը։

Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

ՀԱՅ ՔՍԱԿԱՀԱՏ ՄԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ՄԷՋ

Ժիւլիէնի հրապարակը վերջերս յաճախակի կը պատահէին քսակահատութեան դէպքեր և Ապահովութեան տնօրէն Մ. Սանթօնաղչի պաշտօն յանձնեց ոստիկան Շօվէնի և Ֆիալօնի, որոնք երեւան հանեցին այդ գործին հեղինակները։

Ոստիկանները իրենց միջոցները ձեռք առին և քսակահատ մը ձերբակալեցին այն պահուն երբ գործի վրայ էր։

Ոստիկանները տեսան որ չարագործ մը Ժիւլիէնի հրապարակը գընում ընող տանտիկիններու շուրջը կը դեգերէր և անոնց պայուսակներուն մէջը կը զննէր։ Ոստիկանները հետեւեցան քսակահատին և անոր թեւէն բռնեցին, երբ անիկա իր ձեռքը տանտիկնոջ մը պայուսակին մէջ խօթելով կը հանէր հոն գտնուած դրամապանակը։

Քսակահատը առաջնորդուեցաւ ոստիկանատուն, ուր Ապահովութեան տնօրէնին առջեւ հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ։

Քսակահատը 31 տարեկան Արթին Ալիքսանեան անունով Հայ մըն է և բնակարանը՝ անծանօթ։

ՄԱՆԿԱՆՑ ՏՕՆԸ ՍԿԻԻՏԱՐԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Սկիւտարի որբանոցին մէջ երէկ սիրուն ու կոկիկ հանդէս մը տեղի ունեցաւ, Ապրիլ 23ի Մանկանց տօնին առիթով, ի ներկայութեան երկսեռ հոծ բազմութեան։

Սրահը զարդարուած էր Աթաթիւրքի մեծ նկարով և գոյնզգոյն թուղթէ երիզներով։

Յոտնկայս ունկնդրուեցաւ և ծափերու մէջ վերջացաւ Անկախութեան քայլերգը զոր նուագեց Օր. Մաթիլտ և Պ. Արայ Գամպէրեաններէ և Պ. Յ. Սինէմեանէ բաղկացած դաշնակի, ջութակի և թաւջութակի նորակազմ թռիօն։

Յետոյ, օրուան տօնին և Աթաթիւրքի ձօնուած ոտանաւորներ արտասանեցին երեք որբեր, ուրկէ վերջ թռիօն Հայտընի մէկ գեղեցիկ կաորը զարկաւ և ծանօթ երգչուհի Օր. Պապիկեան երգեց երեք թուրքերէն կտորներ։

Յետոյ թռիօն քուարթէրի վերածուելով, Օր. Ճիլտա Գարամանեանի (Բ. ջութակ) յաւելումով նուագեց Շումանէն կտոր մը, ծափեր խլելով։

Ի վերջոյ, Օր. Պապիկեան Ռ. Մելիքեանի «Վարդ»ով, Կոմիտաս Վարդապետի «Լուսնակ»ով և «Հօյ Նար»ով դարձեալ զուարթութիւն սփռեց և Տիկ. Էնքսէրճիի ու Օր. Մ. Գամպէրեանի հետ ստացաւ գեղեցիկ ծաղկեփունջ մը։

Խնամատարութեան [ատենապետ Տիար Մ. Իւթիւճեան թուրքերէն խանդավառ ճառով մը բացատրեց Մանկանց տօնին նշանակութիւնը պանծացնելով գերութեան շղթաները փշրող և ազգին ազատութիւն պարգեւող Մեծ Ազատարար Քամալ Աթաթիւրքը, դղրդագին ծափահարութեանց մէջ։

Պահ մը դադարէ վերջ, նախկին «Ահէնկ» նուագախումբի անդամներէն բաղկացած Ամաթէօռ ճազի տուած ազդանշանին վրայ, սկսան պարերը որոնք տեւեցին մինչեւ ժամը 8, մեծ ոգեւորութեան և զուարճութեան մէջ պահելով երիտասարդութիւնը և բոլոր հանդիսականները։

Իսկապէս շնորհաւորելի են որբանոցին անձնուէր տնօրէն Տիար Յակոբ Ալլահվէրտի, Խնամատարական Մասնաճիւղի և Կարգադիր Յանձնախումբի անդամ Տեարք Զօպանեան, Գամպէրեան, Ճգնաւորեան և իրենց բոլոր ժրաջան ընկերները և ընկերուհիները, որոնք այս գեղեցիկ վայելքը ընծայեցին ժողովուրդին, յօգուտ և ի շահ որբանոցին։

KAŞE
NEOKALMINA
NEOKALMINA
Neokalmina
ԿՐԻՓ
ՀԱՐԲՈՒԽ
ԳԼԽՈՒ և ԱԿՌԱՒ
ՑԱՒԵՐԸ ԿԸ ԿՏՐԷ
ERGO

Իմաստասիրական Կարծիքներ

ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԵՐԱԶ

Գրեց՝ ԳԱՌՆԻԿ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

Մարդկային կողմախօսութիւնը հանգերձուած է զգացողութեան կազմածներով, որոնք զինքը կը հաղորդեն արտաքին աշխարհի հետ, կը կազմեն միութեան եզրեր Եսին և ոչ Եսին միջեւ։

Զգայարանքներն են անոնք, իրենց տեսողութեան, լսողութեան, շօշափումի, հոտոտումի և ճաշակումի տարազներուն մէջ, որոնք դուրս կը խոյացնեն մարդը իր անձին անձուկ շրջափակէն, կը յօրդեն զայն օտար տարրերու հետ, և ան այլազան տպաւորութիւններ կ'ունենայ, իր իմացումի յօրինուածին թելադրութեանը տակ, անոնց այլազան յատկութիւններուն վերաբերումով, ենթակայական պայմաններու մէջ սոսկ։

Չէ՞ մի որ տպաւորութիւնները կրնան գոյանալ լոկ զգայարանքներուն կազմութեանը համեմատ, որոնց բնախօսական այլաձեւումներուն հետ անոնք ալ կ'այլափոխին, հարկաւորաբար։

Տպաւորութիւնները կը տարբերին ուրեմն անհատէ անհատ, իրենց զգայարանքներուն աւելի կամ նուազ տարբերային կազմուորմանը յարաբերումով, թէպէտ ըլլայ այդ տարբերութիւնը յաճախ չնչին, շատ չնչին, մինչեւ հաւասարիլ զրօյի, բաց թէ իրարու, մինչեւ հանգիտիլ, մինչեւ նոյնիսկ կարծել տալ թէ մարդիկ նոյն և նման զգացական տպաւորութիւնները կ'ունենան նոյն և նման առարկաներու հանդէպ։

Բայց արդեօք ունի՞ գոյութիւն ընդհանուր հաւասարութեան, ընդհանուր հանգիտութեան բացարձակ, ինչպէս ամէն բնախօսական մարզերու նոյնպէս ալ զգացողութեան մէջ։

Իսկ երբ զգայարանքները ու, իրր արդիւնք, տպաւորութիւնները կը զանազանին անհատէ անհատ, տեսողութեան, լսողութեան, շօշափումի, հոտոտումի և ճաշակումի հանգամանքին տակ, ի՞նչպէս հնար է ըսել թէ, անոնք իսկական իրականութիւններ կը պատկերեն, իրենց սոսկ յարաբերային երեւոյթին մէջ, քանի կը պակսի մանաւանդ ու պիտի պակսի յար այն՝ ստուգանիշը, որ պիտի ճշդէր, հաստատէր իրականութիւնը, իր բացարձակ պայմաններուն տակ։

Իրականութիւնը կը խուսափի զգացողութեան հասողութենէն, իր բացարձակ տարազին մէջ, և իր յարաբերային պայմաններուն մէջ կը դադրի իսկական գոյութենէ։

Քանի իրականութիւնը սոսկ ենթակայական երեւոյթ մը կ'ընծայէ, իր լոկ տպաւորութեան հանգամանքին տակ, հեռու է էապէս առարկայական ինքնութենէ։

Իրականութիւնը կը կազմէ միայն առարկային ուրուանկարը, որ տեսիլի, ձայնի, ընդդիմութեան, բոյրի և ճաշակի տարազներուն տակ, կը դրոշմուի տեսողութեան, լսողութեան, շօշափումի, հոտոտումի և ճաշակումի գործիներուն վրայ, և այդ դրոշմումի հանգամանքին ինչպէս և այդ գործիներուն յօրինուածին համեմատ, տպաւորութիւնն ալ կը տարբերի, կը զանազանի։

Տեսողութիւնը առարկային ինքնութիւնը չէ որ կը տեսնէ, այլ ուրուագիծը սոսկ անոր, որ կը պատկերի ցանցենիին վրայ, ու կը տպաւորէ զայն ինչպէս իր ներգործութեան պայմաններուն նոյնպէս ալ անոր կազմախօսական յօրինուածին համեմատ։ Տեսիլը այս պայմաններուն մէջ, ուղղակի գործողութիւն մը չկազմեր, այլ տպաւորութիւն մը անուղղակի գոյացած տեսողութեան գործիին և անոր միջնորդութիւնովը ալ իմացումի կազմածին վրայ։ Ձայնը, իր խուլութեանը մէջ, իրականութիւն չկազմեր, առարկայական հանգամանքի տակ, այլ տպաւորութիւն մըն է լոկ, ենթակայական պայմաններու մէջ, գոյացած թմբուկներու ներգործութիւնովը լսողութեան գործիին և անոր միջոցով իմացումի գործարանին վրայ։ Շօշափումը իրականութիւնը չընծայեր առարկային, այլ անոր տպաւորութիւնը ենթակային շօշափումի կազմածին և իմացումի յօրինուածին վրայ։ Բոյրը իրականութեան պայմաններու մէջ չունի գոյութիւն, այլ տպաւորութիւնն է զոր կը գործէ առարկային հանգամանքը ենթակային հոտոտումի գործարանին և անոր ուղիովը իմացումի կազմածին վրայ։ Ինչպէս ճաշակը եւս, իր էութեանը մէջ, իրականութիւն չկազմեր, այլ տպաւորութիւնն է ան սոսկ առարկային գոյացած ենթակային ճաշակելիքի գործիին և անոր միջոցով իմացումի անօթին վրայ։

Արտաքին ըմբռնումները տպաւորութիւններ են սոսկ, որ կը կազմուին զգացական գործիներուն միջնորդութիւնովը ուղեղային յօրինուածին վրայ, բնազանցական հանգամանքի, ենթակայական տարազի տակ, մինչ իրերն ու իրողութիւնները, իրենց բուն իսկ ինքնութեանը մէջ, կը խուսափին զգայարանքներուն ու իմացումի գործարանին հասողութենէն։

Իսկ տպաւորութիւններն ալ կը գոյանան զգայարանքներուն ինչպէս և իմացումի յօրինուածին կազմութեանը յարաբերումով, կը տարբերին անհատէ անհատ, միջավայրէ միջավայր, ժամանակէ ժամանակ, նոյն իսկ միեւնոյն անհատին մէջ պահէ պահ, անոր վայրկեանին տրամադրութեանը համեմատ։

Իրերն ու իրողութիւնները կը բացակային, իրենց էութեանը մէջ, դէթ մարդուն զգացական ըմբռնմանը և իմացական հասողութեանը վերաբերումով։ Եւ եթէ ունենան իսկ գոյութիւն, իրենց առարկայական հանգամանքին մէջ, չունին անոնք գոյութիւն, ենթակայական պայմաններու մէջ, ու կը կազմեն լոկ պատկերներ, այսինքն երեւոյթներ, այսինքն պատրանքներ, ցնորքներ, նոյն ինքն երազային տեսիլներ։

Չէ՞ մի որ, երազի մէջ եւս նոյն իրերը, նոյն իրողութիւնները կը պատկերին մարդուն իմացումին հանդէպ, իրենց համակ իսկութեանը մէջ, և ոչ իսկ կը տարբերին նոյն ինքն կարծեցուած իրականութենէն։ Նոյն եղելութիւնները երազային կեանքին ինչպէս իրական կոչուած կեանքին մէջ։

Ի՞նչ տարբերութիւն կեանքի այս երկու պայմաններու միջեւ, երբ միեւնոյն իրերն ու իրողութիւնները կը պատկերեն անոնք, նոյն և նման։ Եւ եթէ ունենար երազի կեանքը տեւական հանգամանք, եթէ իրական կեանքը, իր ընդհանուր տարազին մէջ, երազի կեանքը ըլլար, արդեօք մարդը չպիտի՞ ապրէր կեանքին նոյն պայմանները։ Նոյն իրերը, նոյն իրողութիւնները չպիտի՞ պատկերէին հանդէպ անոր իմացումին, իրենց բոլոր զգացական երեւոյթներուն մէջ։

Եւ ինչպէ՞ս փաստել թէ մարդը չապրիր երազի կեանքը։ Ինչպէ՞ս զանազանել երազն ու իրականութիւնը, քանի անոնք կը պատկերեն կեանքի նոյն երեւոյթները, նոյն իրերը, նոյն իրողութիւնները։ Ո՞րն է այն ստուգանիշը, որ պիտի ճշդէր տարբերութիւնը երազին և իրականութեան։

Արդեօք մարդուն իմացո՞ւմը։ Բայց ինչպէ՞ս վստահիլ անոր փաստումներուն, երբ անոնք իսկ պէտք ունին փաստումի։ Տէքարդի առածային հաւաքաբանութիւնը կը կրկնուի յարաժամ․ «Կը մտածեմ ուրեմն կամ»։ Այլ հարկ է նախ փաստել մտածումին իրականութիւնը, առանց սկզբունքի կրկնումի, որ իմաստակութիւնն իսկ է։

Մարդկային իմացումը, իր վերին պայմաններուն մէջ, անզօր է թափանցելու իրերու ու իրողութիւններու իսկութեանը, ըմբռնելու անոնց էութիւնը։ Պատկերներ են սոսկ անոնք, մինչ իրերն ու իրողութիւնները կը վրիպին իմացումին հասողութենէն, և իրենց այս հանգամանքին մէջ, իրենց գոյութիւնը կը հաւասարի չգոյութեան, դէթ յարաբերային տարազի տակ։

Իրականութիւնը իր երեւոյթային յօրինուածին մէջ կը համարժէ նոյն ինքն երազը։

Ի՞նչ է արդէն երազը։ Չէ՞ մի որ ան կը կազմէ շղթայում մը պատկերներու, որոնք երեւոյթները կ'ընծայեն այլազան իրերու ու իրողութիւններու։ Եւ ի՞նչ են իրերն ու իրողութիւնները․ դէթ մարդկային իմացումին համար, եթէ ոչ դարձեալ երեւոյթներ, որոնք կը պատկերին իմացումին հանդէպ, զգայարանքներուն միջոցով։

Ո՞չինչ ուրեմն զանազանութիւն երազին և իրականութեան միջեւ, քանի անոնք նոյն բնախօսական պայմանները կ'ընծայեն, քանի անոնք պատկերներ կը կազմեն սոսկ, նոյն և նման։ Չէ՞ մի որ, մարդը երազի մէջ եւս կը ցուցադրէ կեանքին այլազան արարքները, կը պատկերէ կեանքին այլազան երեւոյթները, նոյն այն պայմաններուն մէջ, որոնք կը նկատուին իրականութիւն։

ԲԱՆՏԻՆ ՄԷՋ ՀԱՐՍՏԱՑՈՂ ՄԱՐԴԻԿ

Դրամական զեղծումով բանտ մտնող Ջաքօ մտած օրը նոր վիճակախաղութիւն մը կազմակերպեց, նորէն դատապարտուեցաւ

Բանտարկեալ մը ոճիրին պատմութիւնը գրեց եւ ներկայացուց

ՄԵԾ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ԿՐՑԱՒ ԳՏՆԵԼ

ՑԿԵԱՆՍ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ ՄԱՐԴԸ ՏԱՐԻՆ ՀԱԶԱՐ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՈՍԿԻ ԿԸ ՇԱՀԷՐ

Դատաւոր մը, որ իր պաշտօնին բերումով, մարդկային կեանքը շատ լաւ ուսումնասիրած էր, իր դէմը գտաւ մարդ մը, որ դատարան բերուած էր թափառաշրջիկ ըլլալու և մուրացկանութիւն ընելու կրկնակ յանցանքներով։

— Դուն աչքդ բաց մարդ մըն ես ըսաւ դատաւորը, բայց այդ աչքբացութիւնդ պիտի քաւես մէկ ամիս բանտարկութեամբ։ Կ'ըսեն թէ դուն մուրացկան չես, այլ բանաստեղծ և այդպէս թափառաշրջիկութեամբ մարդկային կեանքը կ'ուսումնասիրես, լաւ ուրեմն կերթաս բանտին մէջ ուզածիդ չափ գրել։

Աչքը բաց մուրացկանը, երբ տեսաւ թէ այլեւս կատարուած իրականութեան առջեւ է, վերջ ընելով բանտին ճամբան բռնեց։

Եւ արդարեւ ան բանտին մէջ հիանալի բանաստեղծութիւններ գրեց, որոնց մէջ կար նաեւ շատ խորունկ իմաստասիրութիւն։

Առնցմէ մեծ մասը թէեւ չեն հրատարակուած սակայն արդէն բանաստեղծն ալ հրատարակելէ աւելի իր սրտնեղութիւնը անցնելու համար կը գրէ։

Այս բանտերէն մէկուն մէջ բանտարկուած յոռի անցեալի տէր անձի մը դատին մասին խօսինք քիչ մը։

Այս մարդը արուեստագէտ նկարիչ մըն էր։ Բանտ իյնալէ վերջ միջոց մը սիրտը նեղուեցաւ։ Ասկէ վերջ առաջարկեց բանտին պատերը գեղազարդել։ Այս առաջարկը ընդունուելէ վերջ բանտը ունեցաւ շատ գեղեցիկ կերպով զարդարուած պատեր։

Առ ի վարձատրութիւն անոր տրուեցաւ նկարչութեան բոլոր կազմածները և բանտարկեալը սկսաւ պատրաստել լաւագոյն թապլօներ։ Այս նկարները յետոյ ցուցադրուած են Լոնտոնի մէջ և մեծ գիներով ծախուած։

Քննադատներ հիացումով սկսան խօսիլ իր մասին։ Զինքը սկսան նոյնիսկ աշխարհի մեծագոյն արուեստագէտներուն հետ բաղդատել։ Սակայն խեղճ մարդը դեռ առիթը չունեցաւ բանտէն ելլելու, թէեւ մեծ հարստութիւն մը շինեց։

Տարին 1000 անգլիական

Բանտին մէջ մեծ պաշար շինել շատ դժուար գործ չէ։ Սակայն վերը յիշուած դատէն զատ նոյնքան մեծ գումարներ շինած է Լոնտոնի բանտէն Բէր Լաքիբէթ։

Կարգ մը բանտարկեալներուն կ'արտօնուի երկրագործութեամբ պարապիլ և անկէ գոյացած շահին մէկ մասն ալ կը տրամադրեն բանտարկեալին։

Լաքիբէթ շատ վարպետ երկրագործ մըն էր։ Ան սկսաւ տարեկան 1000 «թէրլին» շահիլ։ Այս դրամը տուն զրկելու արտօնութիւն ստացաւ, ինք ցկեանս բանտարկութեան դատապարտուած ըլլալով չի պիտի կրնար բնաւ բանտէն ելլել։

Փոշի մը գտաւ

Դարձեալ անգլիական բանտի մը մէջ բանտարկուած քիմիագէտ մը միայն մէկ տարի արգելափակուած պիտի մնար։ Մարդը մէկ տարի աշխատելով բանտարկութեան շրջանին գտաւ մասնաւոր փոշի մը, [illegible] համար։ Ան առաջին առթիւ [illegible] չհամարձակեցաւ զայն հրապարակ հանել, բայց բանտէն ելլելէն [illegible] հրապարակ հանեց և մեծ հարստութիւն մը դիզեց։ Իրաւ է որ [illegible] այդ փոշին հրապարակէն [illegible] է, բայց իր ժամանակին մեծ [illegible] դունելութիւն գտած էր։

Եկամտական գործեր

Բանտին մէջ դրամ շինողներէն մէկն է նաեւ Ֆրանսացի դրամատէր Ջաքօ։ Այս անձը դրամական խնդիրներով քանիցս դատապարտուած էր։

Հազիւ բանտ մտած, գործի լծուեցաւ և վիճակահանութիւն մը կազմակերպեց։

Իր այս ծրագիրը կարտխանի [illegible] և իր դրագրին օգնութեամբ կրցած է իրականացնել և օրական մէկ [illegible] 50 անգլ. ոսկի շահած է։

Սակայն շատ չանցած այս գործ[illegible] ալ մէջտեղ ելաւ և ան բանտին [illegible] երկրորդ անգամ ըլլալով դա[illegible]պարտուեցաւ։

Բանտին մէջ թատերգութիւն

Իտալացի բանտարկեալ Քառլի ալ ոճիրի մը համար 15 [illegible]ուան դատապարտուած էր։ Բանտ[illegible] մէջ ան իր ոճիրին մասին գեղեց[illegible] թատերգութիւն մը գրեց, [illegible] նկարագրէր իր ամբողջ յանց[illegible]ները։

Այս թատերգութիւնը գնահատ[illegible] շուտով ներկայացուեցաւ և մեծ [illegible] ժողովրդականութիւն շահեցաւ։

ՕԳՏԱԿԱՐ ՑԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԲՈԼՈՐ ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՏԻԿԻՆՆԵ՛Ր, ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ԳԵՂԵՑԿԱՆԱԼ
Գործածեցէք միմիայն ծանօթ տրոհիւս
ՏԱՃԱՏ ԿԻՒԼԷՐԻ (ՏԷՐՏԷՐԵԱՆ)
Arda եւ Biricik Acı badem
անզուգական և հրաշալի քսէմները, որոնք մասնաւոր թարմութիւն ու գեղեցկութիւն մը կուտան մորթին, կ'անհետացնեն բիծերն ու դէմքի խորշոմները և շնորհիւ իրենց բովանդակած բուսական նիւթերուն, կը զօրացնեն և կը սնուցանեն մորթը։
Կը ծախուի Պէյօղլու, Հաճօբուլօ բասաժ թիւ 38, Տաճատ Տէրտէրեանի (Կիւլէր)․ անուշահոտութեան մեծ վաճառատունը, ինչպէս նաեւ բոլոր դեղարաններուն և նման հաստատութիւններուն մէջ։

ՍԻՆԷՄԱՅԻ ԲԱԺԻՆ

Սիրուն ասող մը

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ՀԱՅ ՄԵԾ ԴԵՐԱՍԱՆԻ ՄԸ

ԱՆՑՈՒՑԱԾ ԿԵԱՆՔԸ

Ո՞վ է Գերմանիոյ մէջ Շէյքսբիրը

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂԸ

ԾՈՅԼ ԱՇԱԿԵՐՏ ՄԸ Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԸ ՅԱՋՈՂԻ ԿԵԱՆՔԻ ՄԷՋ

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ 17 ՏԱՐՈՒԱՆ ԲԵՄԱԴՐԻՉԸ

Վիէննական օբէրէթի, գերմանական ֆիլմերու մէջ ծանօթ, սիրուած արուեստագէտ մըն է Բաուլ Ասլան, զայն տեսած ենք «Մաքսանենգները» ֆիլմին մէջ, «Թերաւարտ Սէնֆօնի»ին մէջ ալ տեսանք պալատի շէֆ տ'օրքէսթրի դերով, որ Շուպէրթը տարաւ դքսուհիին երաժշտական երեկոյթին: Այս մեծ, սիրուած արուեստագէտին մասին շատ բան չենք գիտեր, մինչդեռ ան Գերմանիոյ եւ Աւստրիոյ մէջ շատ սիրուած դէմք մըն է, կը գայելէ մեծ ժողովրդականութիւն:

Ահա թէ իր մասին ինչ կը գրէ յունական «Վրատինի» թերթը:

«Ռաուլ Ասլան ներկայիս Գերմանիոյ մեծագոյն դերասաններէն մին է, թերեւս ամենամեծը: Կը սերի հայկական հին ընտանիքէ մը, մեծ մայրը հելլէնուհի մըն է: Թէ Աւստրիոյ, թէ Գերմանիոյ մէջ իբր յոյն կը ճանչնան զայն, դեռ քիչ ժամանակ առաջ Միւնիխի մէջ բացառիկ ներկայացման մը առթիւ ոսկի պսակ նուիրեցին իրեն, որ կը կրէր հետեւեալ մակագրութիւնը.— «Մեծ Հելլէնին, դերասան Պուրկէթէաթէրի»: Պուրկէթէաթէրը Վիէննայի պետական թատրոնն է, որուն բեմադրիչն է, Ասլան 1921էն իվեր:

«Վրատինի»ի թղթակիցը յաջողած է տեսնուիլ Ասլանի մօրը հետ որ գեղեցիկ, մեծդի ու ալեհեր, բայց կայտառ ու թարմադեմ կին մըն է: Ասլանի մայրը հետեւեալ տեղեկութիւնները տուած է.—

«Ռաուլ ծնած է Սելանիկ: Իր մեծ մայրը Բրակայէն է ու հելլէնուհի մը՝ հօր կողմէ: Հայրը կը սերի հայկական իշխանական հին ընտանիքէ մը: Պզտիկ էր դեռ երբ Վիեննա բերի իր կրթութեան համար: Ճեմարանը հոս լրացուց: Լաւ աշակերտ մը չէր սակայն: Թոյլ տուինք որ ճեմարանը լրացնելէ յետոյ իր այնքան սիրած բեմին նուիրուի: Իր վերջին քննութեանց մէջ ձախողեցաւ, որովհետեւ չափազանց յետամնաց աշակերտ մըն էր:

«Առաջին անգամ Համպուրկի մէջ բեմ ելաւ, բայց հոն մեծ դերեր չվստահեցան իրեն: Գրեթէ տղայ էր դեռ: Յետոյ Վիեննայի մէջ հռչակաւոր բեմադրիչ Ռայնհարթ յաջողեցաւ ի լոյս հանել զայն: Վիեննայի մէջ առաջին անգամ երեւցաւ Ռայնհարդի թատրոնին մէջ Ապա հրաւիրուեցաւ Շտութկարթ, ուր մնաց հինգ տարի: Երկու տարի «Տէօյչէս Ֆոլքսթէաթէր»ի մէջ խաղալէ յետոյ, անցաւ Վիեննայի «Պուրկէթէաթէր», ուր կը մնայ մինչեւ այժմ, անշուշտ պարբերաբար երեւնալով այլ երկիրներու մէջ: Ան բեմ ելած է Շէյքսբիրի գրեթէ բոլոր դերերով:

Վերջերս նուիրուած է նաեւ բեմադրութեան: Արդէն ծանօթ է իբր վարպետ Շէյքսբիր ներկայացնող:

Հայազգի դերասանը ինքն իսկ չէ ծածկած երբեք իր հայ ծագումը: Վիէնայի մէջ յաճախ չփումներ ունեցած է Մխիթարեանց հետ, նոյն իսկ մասամբ տեղեակ է իր ժողովուրդին պատմութեան:

Ասկէ 12 տարի առաջ երբ Պուքրէշ այցելած էր «Պուրկէ Թէաթէրի խումբին հետ, տուաւ հաւաստիքը իր հայ ծագումին:

Երաժշտական ֆիլմի տեսարան մը

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

ԼԻԶԷԹ Լանվէն գլխաւոր դերը կը խաղայ «Պսակին եօթը մարգարիտները» ֆիլմին մէջ:

ՀԵՆԻ ՀՕԼԹ հերոսուհին է «Ճերմակ հետքին վրայէն ընթացող Թրօյքան» ֆիլմին:

ԳԵՐՄԱՆ հռչակաւոր արուեստագէտ Էմիլ Եանինկս, որուն անունը չի յիշուիր այլեւս ատենէ մը ի վեր դարձուցած է «Տէրը» անուն ֆիլմը:

ԺԱՔԼԻՆ Բաքօ դարձուց «Նէսլի աշտարակը» ֆիլմը:

Հոլիվուտի ասողերէն մին

ԹԵԱՆ ԿՌԻՓԻ ԴԷՄ

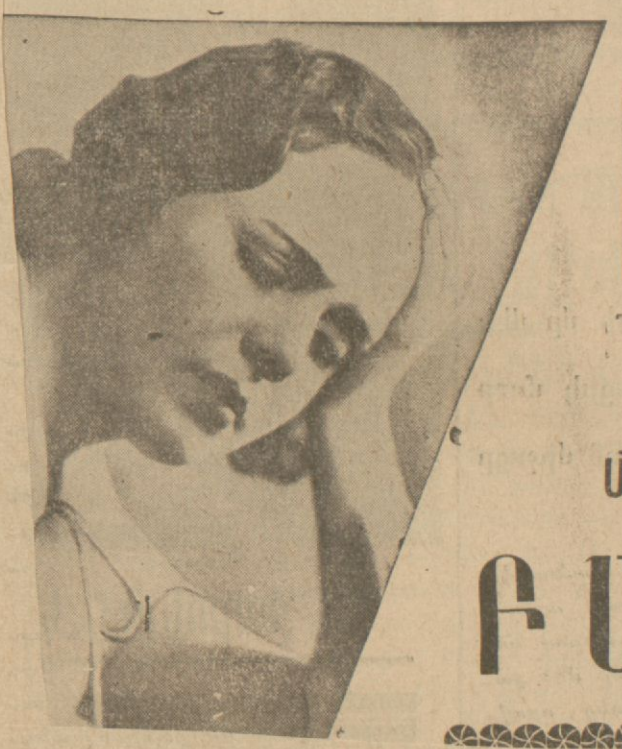

ԳՈՐԾԱ-ԾԵՑԷՔ ՄԻՄԻԱՅՆ

ԲԱՆ

Կանկսթէրներու ֆիլմէ տեսարան մը

ՖԻԼՄԻ ՄԸ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՃԱՆՉՑԱՆ

ՅԱՋՈՂ ԴԵՐԱՍԱՆԸ

Անցեալները, ֆիլմի ֆրանսական ընկերութեան մը բեմադրիչը, իր օգնականները և բոլոր աշխատաւորները, իրենց կազմածներով Էբինէյ մեկնեցան ֆիլմի մը արտաքին մասերը պատրաստելու համար, տեղւոյն սթիւտիոյին յարակից ու մօտակայ փողոցի մը մէջ:

Երբ քամէրաները զետեղուեցան և ամէն ոք սկսաւ իր գործին, Էբինէյի բնակչութիւնը հետաքրքրուեցաւ և կիներու ու այրերու խումբեր շրջապատեցին զանոնք ու սկսան հետեւիլ այդ աշխատութեանց:

Դերասաններու խաղարկութիւնը, անոնց շարժուձեւերը, բեմադրիչին ու իր օգնականներուն հրահանգներն ու հրամայողական ձեւերը, բոլոր ասոնք մեծ հետաքրքրութիւն ու հաճոյք առթեցին ներկաներուն, որոնք մերթ հիացումի ու մերթ ալ զարմանքի բացագանչութիւններ կ'արձակէին, ի տես, օրինակի համար, Վանէլի, Պարրօլթի, Ապէլ Ժաքէնի և ուրիշներու խաղարկութեան:

Հետաքրքիր բաղմութեան մէջէն յանկարծ կանացի ձայն մը գոչեց.

— Օ՛ն, նայէ՛ ասոր մանաւանդ, կարծեմ թէ ամէնէն յաջողակն է ան իր թոյլ կերպարանքը, և մանաւանդ այն եղանակը որով կը խօսի իր ընկերներուն հետ, հիանալի՛ է, հիանալի՛ կը խաղայ, ո՞վ է արդեօք, կ'ուզէի գիտնալ իր անունը:

Եւ յիշեալ կինը սկսաւ խորհիլ: Մեր մտքին մէջ սկսան կարգով շարուիլ բոլոր դերասաններու անունները, սակայն իրեն հիացում առթող դերասանին նմանող ո և է մէկը չգտաւ: Եւ իրաւունք ալ ունէր իր յիշողութիւնը, մերժելու՝ գոհացում տալու իր հետաքրքրութեան, վասն զի յիշեալը ուրիշ մէկը չէր, եթէ ոչ բեմադրիչ մը, որ իր պարտականութիւնը կը կատարէր, հրահանգներ տալով աջ ու ձախ ու կարգ մը դիտողութիւններ ընելով դերասաններու խաղարկութեան ատեն:

ՆՈՐՎԷԿԻԱՑԻ հանրածանօթ չըմըշկումի ախոյեան Սօնժա Հէնի կը խաղայ «Սպիտակ մրրիկը» անուն ֆիլմին մէջ, գլխաւորագոյն դերով:

«ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ Սուրհանդակը» ֆիլմին գլխաւոր դերակատարներն են՝ ի բաց առեալ Բօսա Ալէքսանտրէ և Բէթ Օ՝Պրայսէ՝ Պէվէրլի Բօպըրթս, Համբֆրէյ Պօկարթս, Մէոի Ուիլսըն, Ժօզէֆ Քրէհան, Էտիսըն Բիչարտ և Ժօզէֆ Քինկ:

ԼԻԼԻ Բօնս գլխաւոր դերակատարն է «Բարիզէն եկող աղջիկը» ֆիլմին:

Եգիպտացիք կը պատրաստեն «Գահիրէ երգը»: Ահա երկու դերակատարները

ՍՊԱՆԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԴԷՄ

ԶԵՌՔ ԱՌՆՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆՆ ԱԼ ԱՐԴԻՒՆՔ ՉՊԻՏԻ ՏԱՅ

Գրեց՝ ԳԱՌՆԻԿ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

Մարդկային կաղմախօսութիւնը հանդերձուած է զգացողութեան կազմածներով, որոնք զինքը կը հաղորդեն արտաքին աշխարհի հետ, կը կազմեն միութեան եզերք եսին և ոչ եսին միջեւ։

Զգայարանքներն են անոնք, իրենց տեսողութեան, լսողութեան, չօչափումի, հոտառումի և ճաշակումի տարազներուն մէջ, որոնք դուրս կը խոյացնեն մարդը իր անձին անձուկ չրջափակէն, կը լծորդեն զայն օտար տարրերու հետ, և ան այլազան տպաւորութիւններ կ'ունենայ, իր իմացումի յօրինուածին թելադրութեանը տակ, անոնց այլազան յատկութիւններուն վերաբերումով, ենթակայական պայմաններու մէջ սոսկ։

Չէ՞ մի որ տպաւորութիւնները կրնան գոյանալ լոկ զգայարանքներուն կազմութեանը համեմատ, որոնց ընախօսական այլաձեւումներուն հետ անոնք ալ կ'այլափոխին։ Հարկաւ առնցմէ մէկը կամ միւսը յաղթական պիտի ելլէ։ Հարկաւ վերջ դնող մը պիտի ըլլայ եզրայրասպան այս կռիւին։

Մտածողը այսպէս կը խորհի։ Երբեմն մարդոց մտածածը չըլլար, բայց երբեմն ալ մարդուն մտածածը կ'ըլլայ, ինչպէս որ երկու օրուան փորձը ցոյց տուաւ։

Ինչպէս պիտի գործադրուի հակակշիռը

Հակակշիռը պիտի ըլլայ հետեւեալ կերպով։ Սպանիական ուժէ նաւահանգիստ մտնել ուզող չոգենաւ մը, կանգ կ'առնէ և հակակշռին պաշտօնեան չոգենաւ մտնելէն վերջը, չոգենաւը կը շարունակէ իր ճամբան, մինչեւ իր երթալիք նաւահանգիստը։

Հակակշռի այս պաշտօնեան, չոգենաւերուն ամէն կողմը կը պրպտէ պէտք եղած վաւերաթուղթերը կը քննէ, հարցումներ կ'ուղղէ, նոյնիսկ կրնան հարցաքննել ուղեւորները։

Եթէ հակակշռի այս պաշտօնեան կասկած մը ունենայ իր քննած չոգենաւին վրայ և եթէ համոզում գոյացնէ թէ չոգենաւը փախստական զէնք ու զօրք կը փոխադրէ, այն ատեն յանցաւոր նաւապետը պիտի մատնանշէ Լոնտոն, կեդրոնի կազմակերպութեան։

Հակակշռի պաշտօնեան չոգենաւ մտնելէն ետքը, չոգենաւին կայմին մանքի տակ, այլ տպաւորութիւն մըն է լոկ, ենթակայական պատմաններու մէջ, գոյացած թռթռուններու ներգործութիւնովը լսողութեան գործիքին և անոր միջոցով իմացումի գործարանին վրայ։ Շօչափումը իրականութիւնը չընծայեր առարկային, այլ անոր տպաւորութիւնը ենթակային չօչափումի կազմածին և իմացումի յօրինուածին վրայ։ Բոյրը իրականութեան պայմաններու մէջ չունի գործիքը թիւն, այլ տպաւորութիւնն է կը գործէ առարկային հանդամանքը ենթակային հոտառումի գործարանին և անոր ուղիովը իմացումի կազմածին վրայ։ Ինչպէս ճաշակը եւս, իր էութեանը մէջ, իրականութիւնն չկազմեր, այլ տպաւորութիւնն է ան սոսկ առարկային յատկացած ենթակային ճաշակի գործիքին և անոր միջոցով իմացումի գործարանին վրայ։

Արտաքին ըմբռնումները ուսումնասիրելու համար քանի մը անգլիացի քննիչ։ Ֆրանքեւսպանիական սահմանագլուխին վրայ հսկողութիւնը կը կատարեն 130 պաշտօնեաներ։

Նոր լուր մը.

ԲԱՐԻԶ, 24.—Սպանիական ջուրերուն մէջ, միջազգային հսկայ կչիռը տակաւին երեք օր է որ սկսաւ, բայց գործը մեծ դժուարութեանց բախեցաւ։

«Մարաբարէս» անունով անգլիական նաւապետը չուզեց հակակշռի ենթարկուիլ, նոյն իսկ անգլ. մարտանաւերուն դէմ դրաւ։ Բայց ապառնալիք ընելով, հակակշռի պաշտօնեաները չոգենաւ մտան ու հոն մեծաքանակ նիքէլ ու արմիք գտան։ Նիքէլին Սպանիա մուտքը արգիլուած է, որովհետեւ ռազմանիւթ կը նկատուի։ Շոգենաւը ծովեզր մօտեցուցին։ Այս առթիւ չոգենաւը ամբողջովին պարպեցին և չոգենաւին համար Լոնտոնէն հրահանգի կը սպասեն որ անոր մեկնելու հրաման տան։

Ուրիշ լուրի մը նայելով անգլիական չոգենաւ մը պաշարման գիծը խզելով Բիէբթա մուզէլ նաւահանգիստը հանդիպած է։

Վալէնսիոյ կառավարութիւնը դոհ չէ պաշարման եղանակէն և պիտի բողոքէ Լոնտոնի քօմիթէին մօտ։

Սպանիական կառավարութիւնը իր այս բողոքին գործնական ձեւ մը տալու համար, չրջաբերականով մը իմացուցած է իր նաւահանգիստը գալ ուզող չոգենաւերուն որ չճանչնան իրենց միջամտող հակակշռի մարմիններըը։

Կը տեսնուի թէ հակակշռի գործը մեծ դժուարութեանց կը բաղխի տակաւին հազիւ սկսած։ Սպանիոյ պէս մեծ երկրի մը ահագին ծովեզերքը՝ այսպէս սահմանափակ պաշտօնեաներով հակակշիռ մը ընելը անկարելի է և կամ շատ դժուար։

Եկած կարգ մը լուրերու նայելով, հակակշռի պաշտօնեաները չեն յաջողիր մտնել այն չոգենաւերը, որոնց մէջ պաշտօն յանձնուած է իրենց, որովհետեւ իրենք Լոնտոնի Քօմիթէէն միայն կը ստանան իրենց իրաւասութիւնը, և հակակշռի իրենց պաշտօնը կատարած ատեն կրնայ պատահիլ որ իրենք մահափորձի մը ենթարկուին։ Եւ կամ կրնայ պատահիլ որ ղրամով կաշառուին հակակշռի պաշտօնը ատանձնողները։

Բոլոր այս կացութիւնը կասկած կ'արթնցնէ Սպանիան պաշարող հակակշռի գործէն սպասուած արդիւնքի մասին։

Մ. ԹՕՓԱԼԵԱՆ
Պէյօղլուի միակ առաջնակարգ
ՊԱՆԴՈԿ-ՃԱՇԱՐԱՆԸ
Ամէն երեկոյ ընտիր միւզիք եւ պար
Եւրոպական եւ Արեւելեան խոհանոց
ԳԻՆԵՐԸ ԴԻՒՐԱՄՄԱՏՉԵԼԻ

ՅԱՐԳԵԼԻ ՅԱՋԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՍ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Քարափին վրայ ճամբորդներու նոր սրահի մը կառուցման հետեւանքով, Դալաթիոյ քարափի նախկին գրասենեակս փոխադրած եմ նոյն կարգը ՐԸՒԹԸՄ ՃԱՏՏԷՍԻ թիւ 17 գրասենեակը, ուր պատրաստ եմ ըստ առաջնոյն անհրաժեշտ բոլոր դիւրութիւնները հայթայթել ինծի դիմող ճամբորդներուն։

Վստահ եմ որ, տարիներէ իվեր հաստատութեանս ծանօթ յարգելի հասարակութիւնը, պէտք ունեցած պարագային, պիտի հաճի պատուել գրասենեակս, ուր ամէն տեսակ տեղեկութիւն և դիւրութիւն կը տրուի սիրայօժար։

Հեռաձայնի նոր թիւ 43043։

Ընդհանուր գործակալ
ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՔԻՕԼԷԵԱՆ

ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՊԱՏԱՐԱԳ
ՄԻԱՁԱՅՆ ՄԱՅՐ ԵՂԱՆԱԿԱՒ
Եկեղեցական երաժշտասիրաց Միութեան հաստատութեան հինգերորդ տարեդարձին առթիւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի յատուկ կիրակի Մայիս 1937 Պէյօղլուի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ մէջ։
Պիտի պատարագէ և քարոզէ Արժ. Տ. Թովմա Ա. քհնյ. Շիկահեր։
Երգեցողութիւնը պիտի կատարուին եկեղեցւոյ երաժշտասիրաց Միութեան կողմէ միաձայն մայր եղանակ։
Սկզբն. ժամերգ. ժամը 7ին։
Ս. Պատարագի ժամը 9ուկէսին։

ՄԱՐԶԻԿԻ ՄԱՐՄԻՆՆԻԴ ՊԱՇՊԱՆԵՑԷ
Գերազանցէն Ֆիատ փեցէք Short Linia պրծածեցէք։ Անդուդրը սեղմումին շնորհիւ ան կը հասնցնէ ճարպային խոտը։ Մանաւանդ Short Linia պարզ վարտիկներու Նման կարելի է լուսլ։
Գին՝ 10 ոսկիէն սկսեալ։
J. ROUSSEL
Paris
166 Պուլվար Չօսման Բեյ, Թիւնէլի հրապարակ Թիւ 12
Այցելեցէք վաճառատունը եւ կամ պահանջեցէք Քիւ 8 ցուցակը

«Ժամանակ»ի թերթօնը = Թիւ 77 =

ՊԷԱԹՐԻՍ

Հեղինակ՝ Ակադեմական ՔԼՕՏ ԷՆՐԻՕ

Ասպետ Կամսարական ծի հեծած սուր ի ծեռին, յարձակման պատրաստուող պահակներուն առջեւ նետուելով մինակը արիաբար ետ մղեց զանոնք։

Ջիաւոր գեղարդակիրները նահանջած ատենին գլխատման դահուանդակին զարնուեցան, կառափնատը մեծ շառաչիւնով փլաւ, տակը առնելով վրան գտնուողները։

Բարեբախտաբար Պէաթրիս, Օլիմբիօ, Բիզօլօ, Ճօվանի այս միջամտութեան միջոցին յաջողած էին առնդուխէն վար խոյանալով ամբոխին խառնուելու։

Դատաւորին, դահիճին անկենդան մարմինը գլխատման գործիքին տակ մնալով ճզմուեցան տապակցան։

Իրարանցում, վայնասուն մը տիրեաւ։

Վերջին դատաստանի օր..։

Բայց այս միջոցին մաքէ խելքէ չանցնող միջադէպ մը տեղի ունեցաւ։

Նիզակաւորներու սպան տեսնելով որ Պէաթրիս կարգ մը մարդոց կողմէ առեւանգուած կը փախչէր, անոր ետեւէն վազեց հասաւ, սուրը անոր կուրծքը մխեց։

Բայց ամբոխին մէջէն մանկամարդ կին մը որ տեսած էր սպային այս շարժումը, արագօրէն իր տեղէն դուրս ելլելով ինքզինքը անոր սուրին առջեւ նետեց, սուրը փոխանակ Պէաթրիսի կուրծքը մխուելու, այդ կնոջ կուրծքը մխուեցաւ։

Մթնկամարդ անծանօթուհին թեւերը տարածեց, բերանը բանալով թոթովեց.

— Փախիր, Օլիմբիօ։

Սրտէն զարնուած, դիտապաստ գետին ինկաւ։

Աւազակի մը աղջիկ էր այս հերոսուհին, Ճուլիան որ իր սիրած մարդուն կինը ազատելու համար իր կեանքը զոհած, ոտքի կոխան եղած էր։

. . . . . .

Այս իրարանցումէն, արիւնալի կռիւէն քիչ ետք հինգ ծիաւորները տեսնուեցան որոնք դէպի Ֆրանսական սահմանագլուխը կ'արշաւէին։

Ջիաւորներէն մին կին մըն էր, Պէաթրիսը, իսկ միւսները չորս այրեր էին, Օլիմբիօ, ասպետ Կամսարական, Բիզօլօ, Ճօվանի որոնք օձիքնին թօթվելով կը փախչէին Ս. քաղաքէն, ուրկէ փախած էր նաեւ հազար վեց հարիւր տարի առաջ, Ներոնի շրջանին, Պետրոս առաքեալը, ճամբուն վրայ սա հրեղէն բառերը լսած.

— Ւ՞ո վատիս, տօմինէ (Ո՞ւր կ'երթաս, վարդապետ)։

ՎԵՐՋ

"ՍՕՖԹԱ ՓԻԼԱԻԸ..."

Գրեց՝ ՎԱՀՐԱՄ Ա. ՀԱՅԿՈՒՆԻ

— Լաւ, ուրեմն, էֆէ Ստեփան, յարեց հրոսապետը, պիտի մեռնիս։ Սակայն դուն քու քաջութեանդ ու կէնճութեանդ եթէ չես մեղքընար, մենք կը մեղքնանք քեզ։ Անգամ մըն ալ կը հրաւիրեմ քեզ մեզի հետ միանալու, հակառակ պարագային մեղքը ճիտդ, ըրէ՛ կտակդ...։

— Կտակս այս է... Թոյլ տուէք որ ձեզի պարսկական «Սօֆթա Փիլաւ»ը մը եփեմ, միասին ճաշենք և կուշտ մեռնիմ։

— «Սօֆթա Փիլաւը»ն ի՞նչ է։

— Եթէ կ'արտօնէք, Ձեր առջեւ, ձեր զէնքերուն պաշտպանութեան տակ կ'եփեմ, կը տեսնէք, կը սորվիք և այսուհետեւ այս ձեւ փիլաւ մը յիշատակս կը մնայ ձեզի, միասին կը ճաշենք, վերջն ալ ինչ կ'ուզէք ան ըրէք...։

— Տէ՛ նայինք, էֆէ՛, ըսաւ հրոսապետը, տեսնենք ատ «մարիֆէթդ» եւս։

— Մէկ «գարավանա» մը եւս կը պակսի։ Իմ ձիուս գաւակը կապուած հատ մը կայ եթէ կ'ուզէք, կրնաք բերել։

Ստեփանի «գարավանան» եւս իսկոյն բերուեցաւ։

Հիմա եօթը հրոսակներ իրենց զէնքերը ուղղած էին խեղճ Ստեփանին վրայ, որ բացարձակ վարտիկ-չապիկ թաղուեր էր։ Այս խըզճալի վիճակով մարդը կատարեալ պաղարեամբ գործի սկսաւ։ «Գարավանա»յին մէկը գետինը դրաւ, եռոտանին լաւ մը սրբելէ, մաքրելէ յետոյ այդ «գարավանա»յին մէջ զետեղեց։ Յետոյ առաւ խոշոր տապակը և մէջը լեցուց իւղը ու դրաւ կրակին վրայ։ Մինչ իւղը կը հալէր ինք ասդին քամոցին մէջ (քէվկիր) առատ ձաւար (պուլկուր) լեցնելով «գարավանայի» մէջ զետեղուած եռոտանիին վրայ դրաւ։ Իւղը լաւ մը հալելէ ու այրելէ ետքը, բերաւ լեցուց քամոցի ձաւարին վրայ։ Հալած իւղը լաւ մը քաղուելէ ետքը, այս անգամ եռոտանին առաւ ու դրաւ քիչ մը անդին դրուած երկրորդ «գարավանային» մէջ։

Առաջին «գարավանայի» հալած իւղը երկրորդ անգամ տապակին մէջ առնելով կրկին կրակին վրայ դրաւ։ Այս գործողութիւնը պիտի կրկնուէր քառասուն անգամ և ձաւարը պիտի եփէր հալած իւղի ջերմութեանը մէջ։

Երբ բաւական մը յառաջացաւ գործը, Ստեփան ըսաւ հրոսակներուն.

— Ընկերնե՛ր, «հէյպէ»իս մէջ պինլիք մը օղի կայ, ունիմ նաեւ ընտիր «մէզէ»ցուներ։ Եթէ կ'ուզէք կրնաք բոլորուիլ սա կանաչին վրայ և քչիկ մը ախորժակնիդ բանալ օղիով։

— Հասօ՛, ըսաւ հրոսապետը իր մէկ ընկերոջ, գնա՛ սա «հէյպէ»ն բե՛ր։

«Հէյպէ»ն բերուեցաւ, օղին ու մէզէները հանուեցան, զէնքի հսկողութիւնը պատուական օղիին ու աղանդերներուն տեսքին առջեւ թուլցաւ։ Վարտիկ-չապիկ եղող մարդը ի՞նչ պիտի ընէր...։

Հրոսակները կը շարունակէին կեր ու խումը։ Ստեփան պատրաստելով «Սօֆթա Փիլաւը»ն «գարավանա»յով բերաւ և բոլորուած հրոսակներուն առջեւը դրաւ։ Ապա վերջին անգամ ըլլալով հալած ու կրակ կտրած իւղը, տապակով բերաւ և եփուած փիլաւին վրայ անցընելու տեղ... ճապուկ շարժումով բոլորաձեւ սրսկեց աւազակներուն երեսին։ Ամէնքն ալ ակնթարթի մը մէջ երեսն ի վար գետին գլտորեցան զարհուրելի աղաղակներ արձակելով։

Մէկ ոստումով Ստեփան նետուեցաւ իր նժոյգին վրայ և քանի մը ժամէն քաղաք վերադառնալով, ուղղակի կառավարչատուն փութաց և պատմեց եղելութիւնը։ Ոստիկանական ջոկատ մը իսկոյն ճամբայ ելնելով գիշերանց վրայ հասաւ դէպքին վայրը և ձերբակալեց հրոսակները ամբողջութեամբ։

Ստեփան՝ առանց նոյն իսկ տուն հանդիպելու, կրկին ճամբայ ինկաւ, վերջացուց «ճէլէպ»ի վերջին ուղեւորութիւնը և ձմեռ գիշեր մը, օրեր, ամիսներ վերջ, պատմեց «Սօֆթա Փիլաւը»ի այս առասպելանման պատմութիւնը, և եթէ այդ օր իր ունկնդիրներուն, այսօր ալ «Ժամանակ»ի ընթերցողներուն կը սորվեցնէ փիլաւ եփելու նորօրինակ մեթոտ մը։

Փորձեցէք, «Ժամանակ»ի ընթերցողուհիներ, և պիտի ունենաք սիսիեռի չափ ուռեցած հատիկներով պատուական փիլաւ մը...։

Ներողութիւն, արդիական տանտիկիններ, այս վերջին յանձնարարական տողերս գրած պահուս ինքզինքս իննսունական շրջաններուն կարծեցի...։ Յանկարծական հիասթափումով կ'անդրադառնամ թէ հիմա խոհանոց չեն իջներ.., ձեզմէ դմանք։

Բի՛ւր ներողութիւն..., խոհանոց չիջնող ընթերցողուհիներէս...։

Վ Ե Ր Ջ

Nesriyat Muduru
PUZANT SAMLJYAN
Basıldığı yer
BURHANEDDİN Basımevi

ԽՈՆԱՒՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՂԱՌՈԹԵԱՆ | ԿՌԻՓԻ ԴԷՄ

ՊԱՇՏ-ՊԱՆՈՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԱԼԿՕ
ԲԱՆ
ԳՈՐԾԱ-ԾԵՑԷՔ ՄԻՄԻԱՅՆ

ALGOPAN

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կեդրոնատեղի՝ Պէյօղլու, Կալաթասարայ, Թօքաթեան պանդոկի դէմ,
«ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԷՃԶԱՆԷՍԻ» դեղարանը, ԱՀՄԷՏ ՃԷՎԱՏ:

ՍԲՕՌ ԲԱՌՔ ԿԻՇԷՆ

Թէեւ ամէնէն նորը, բայց ամէնէն բաղդաւորը ու խոստմնալիցը եղաւ։ ՍԲՕՌ ԲԱՌՔէ էր որ շահեցաւ Նազարէթը 200,000 ոսկիի մեծ պարգեւը։ Օգտուեցէք դուք ալ և դիմեցէք Պէյօղլու, Իսթիքլալ ճատտէսի, Ֆըրանս. Թատրոնին դիմաց թիւ 205

ՍԲՕՌ ԲԱՌՔ ԿԻՇԷՆ

Տ. ՏԱ. ՆՏՕՐԻԱ
Յուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն հիմնուած 1889ին
Բերա, Ասմալը Մէսճիտ
Թիւ 20: Հեռաձայն՝ 41630

Յուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները լաւագոյն եւ աժանագին են եւ 42 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ։ Կը կատարենք ծեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ եւ մահարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն՝ Ցէքքէ, Պալքօն, Զըքմազ փողոց
Հեռաձայն՝ 44031
Դագաղակիր օրօներ՝
3 ոսկիէն սկսեալ

— 360 —

— Տէր հայր, մի վախնաք, համոզուած եմ որ ան անմեղ է։

— Պարոն Վիտօք, պիտի պաշտպանէք զայն, այնպէս չէ՞։

— Այո։

Վիտօք պահ մը Օպէնը դիտեց որ կեանքի նշան չէր ցուցներ, կարծես մեռած էր։

Վիտօք դրան մօտեցաւ, կանչեց սպասուհին, հարցափորձել սկսաւ։

— Տէրհօր սանին տունէն ներս մտնելը տեսնող եղա՞ւ։

— Ոչ, ես անգամ չճանչցայ։

— Մեր չահը կը պահանջէ որ ոչ ոք իմանայ անոր հոս եկած ըլլալը, կը հասկնա՞ք, պէտք է որ մարդ չգիտնայ անոր հոս ըլլալը, ըսաւ Վիտօք հրամայական շեշտով մը։

— Շատ լաւ։

Վիտօք քահանային ըսաւ։

— Հիմա գաղտնիքին բանալին ձեռքս է, բայց վար առնելու համար դիմակը յանցաւորին որուն ձեռքը գործեք էր Ժան Լուի, պէտք չէ մէկը իմանայ Օպէնի գտնուիլը, ամէնքը կարծելու են թէ ան մահափորձէն ետք յաջողած է փախչիլ, ոստիկանութիւնը չէ կրցած գտնել, զայն գաղտնի կերպով Սէնթ Անթուան փողոցի տունս պիտի տանիմ, մինչեւ որ այս հանելուկին վերջին բառը գտնեմ, հոն պիտի պահուի, վստահ եղէք որ պէտք եղած բժշկական խնամքը չի պիտի խնայենք իրեն։

Մանօն խորհրդաւոր նայուածք մը նետեց Վիտօքի։

Գաղտնի ոստիկանը այդ նայուածքին իմաստը հասկնալով ըսաւ.

— 357 —

— Ատրճանա՞կ պարպեցին ձեր վրայ։

— Զիս սպաննել ուզեցին, ամէն բան պիտի պատմեմ, կ'իմանաք։

Մանօն գաւաթ մը ջուր տուաւ Օպէնի որ զայն խմելով սկսաւ պատմել։

— Ասկէ երեք օր առաջ, իրիկուան դէմ երբ Ս. Սէվըրէն եկեղեցիէն կ'ելլէի, կին մը մօտեցաւ քովս որուն դէմքը քօղով ծածկուած էր, ըսաւ որ ըսելիք ունի, մինչեւ իր կառքը քշեց, ըսաւ որ Մառի Թէրէզ որոշած էր վանք մտնել, կը փափաքէր վերջին մնաս բարով մը ըսել։

Հոս Օպէն հառաչելով շարունակեց.

— Մօրեղբայրս ըսա՞ծ է Շէրիզի դղեակին մատուռին երգէոնահար ըլլալս։

— Այո։

— Հոն ճանչցած եմ Մառի Թէրէզը, խորանին առջեւ անոր աղօթելը տեսած միջոցիս երկնային սէրէն կաթիլ մը կաթած էր հոգիիս մէջ։

— Խեղճ Օպէնս, մրմնջեց քահանան։

Մանօն անդին դարձած աչքերուն արցունքը կը սրբէր։

Օպէն շարունակեց.

— Այդ սէրը սրտիս մէջ պահեցի, ձեռքէս եկածը ըրի չյայտնելու ըամար, ջանացի խեղդել, չէ՞ որ դասակարգային անհաւասարութիւնը արգելք պիտի ըլլար ամէն բանի, ան հարուստ, ազնուական ծնած էր, մինչ ե՛ս, ան վերն էր մինչ ես, ատոր համար շատ զարմացայ երբ անծանօթ կինը ըսաւ թէ օրիորդ Շանթօսէ ինծի սիրահարած էր, տեսնելով որ անկարելի պիտի ըլլար ինծի հետ ամուսնանալ, Քարմելեաններու վանքը կը քաշուէր, ասոր առաջքը առնելու հա-

Բարիզեան քիմիագէտի մը մէկ գիւտին շնորհիւ գեղեցիկ մորթ մը ունենալու իսկական միջոցը

Բարիզեան երեւելի մասնագէտ մը՝ ԺԱՆ ՏԸ ԲԱՌԻ երկար աշխատութեամբ ըրած իր գիւտերով նոր քռէմ մը պատրաստեց, որ մեծ յաջողութիւն գտաւ ամէն տեղ, որովհետեւ կրնայ մտնել մորթէն ներս։

ՔՌԷՄ ՍԻԱՄՈՒԱԶը կը պայծառացնէ մորթին գոյնը, կ'անհետացնէ ծերութեան հետքերը։ Սեւ գընդիկներէ մորթը զերծ պահելու համար կը բաւէ դէմքը լուալ ՔՌԷՄ ՍԻԱՄՈՒԱԶով (քօլտ քռէմ)։ Յաջողութիւնը ապահովուած, հակառակ պարագային ետ կը տրուի դրամը։

CREME SIAMOISE

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՂ. (4)

ՍԻՆԷ ԱՉԱՔ

այս չաբթու կը ներկայացնէ

Սպիտակ հրեշտակը

Ֆրանսերէն խօսուն ֆիլմ
դերակատար՝ Ֆէյ Ֆրանսիս

Մեծ վտանգը

Թիմ Մաք Քոյի կողմէ

Աքցանը ակռաներու հոգէառն է ՍԱՆԻՆ ակռայի բաթը անոնց փրկարարն է

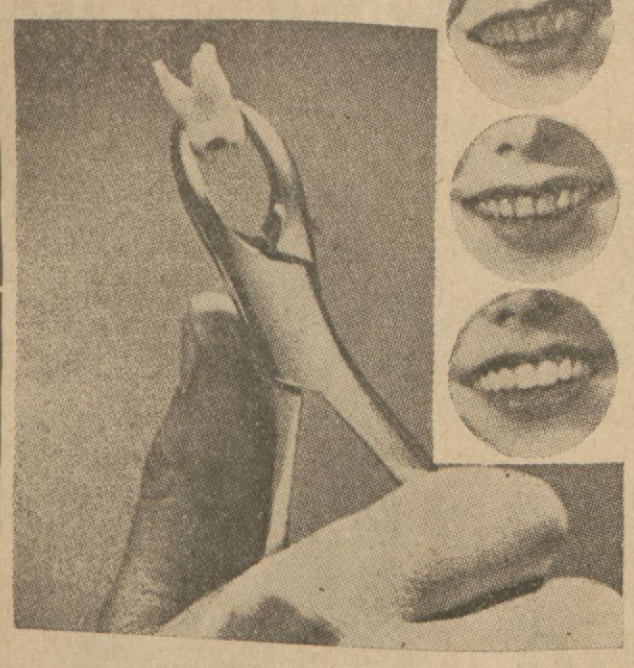

Առաջին or

Երկրորդ or

Երրորդ or

Փորձեցէք եւ պիտի տեսնէք

Ամէնէն պարզ, բայց է՛ն կարեւոր միջոցը

Հակառակ ցուրտին դէմ բազմաթիւ պիտանի ու անպէտ միջոցներ ձեռք առած ըլլալուն, ասոնց ամէնէն պարզ, բայց ամէնէն կարեւորը մոռցած էր։ Մսեցաւ եւ քովը մէկ քաչէ

GRiPiN

չպահելուն պատիժը կրելով հիւանդացաւ

ԿՌԻԲԻՆը բոլոր ցաւերը, խիթերը անմիջապէս կը կտրէ։

ԿՌԻԲԻՆը մասնաւորարար ազդեցիկ է հարբուխի, գլխու և ակռայի ցաւերու, ցրտառութեան և յօդացաւի դէմ։

ԿՌԻԲԻՆը կարեւորութեամբ կը յանձնարարուի բոլոր ջերմութիւն պատճառող հիւանդութեանց դէմ։

Բերնէն ելած իւրաքանչիւր ակռայ

կը նշանակէ որ կեանքի հիմնաքարերէն մին քակուած է, բայց

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ձեզի այս վախճանէն զերծ կը պահէ

Ձեր ակռաները օրը երկու անգամ Ռատիօլին ակռայի խիւսով խողանակելով, անոնց իրական առողջութիւն եւ տեւական կեանք կ'ապահովէք։ Ռատիօլինը ո՛չ միայն ձեր ակռաները կը մաքրէ ու կը փայլեցնէ, այլ նաեւ կ'ոչնչացնէ բերնի բոլոր միքրոպները։

ՄԻՇՏ ՌԱՏԻՕԼԻՆ

— 358 —

մար պատրաստակամութիւն յայտնեցի ձեռքէս եկածը ընել, ինքզինքը իբր Մառի Թէրէզի բարեկամուհին ներկայացնելով ըսաւ որ թերեւս իր խօսքը չկոտրէ, ետ կենայ վանք մտնելէն, իրմէ խնդրեց որ անձամբ զինքը տեսնեմ, պէտք եղածը խօսիմ, չէի կրնար մերժել, կառք նստելով Վիրօֆլայ գացինք, ըսաւ որ Մառի Թէրէզ հոն ինծի կը սպասէր:

Հոս Օպէն շունչ առաւ.

Ապա շարունակեց·

— Հազիւ պարտէզով չրջապատուած դղեակէ մը ներս մտած, ներքնախուցին մէջ պահուած դիմակաւոր մարդիկ վրաս յարձակելով ձեռքերս, ոտքերս կապեցին, մութ սենեակի մը մէջ աթոռի մը կապեցին այնքան ուժով որ տեղէս չէի կրնար երերալ, իրենցմէ մին հսկիչ ձգելով մեկնեցան:

Օպէն շունչ առաւ, յետոյ շարունակեց:

— Այն գիշերը անցաւ, յաջորդ իրիկուն երբ մութը կոխեց, պահապանս ճրագը վառեց, պահարանը բացաւ, հաց, կուժ մը ջուր առնելով սեղանին վրայ դրաւ, ձեռքերս քակեց որ ճաշեմ, պահապանին անդին նայած միջոցին պատուհանը աչքէ անցուցի, պահապանը պատուհանին առջեւ կեցաւ, տեսայ որ պատուհանը փեղկ չունէր, սեղանին վրայի դանակը առնել ուզեցի, բայց ան ձեռքէս առաւ, հացը կտրեց ինծի նետեց, չբռնեցի, գետին ինկաւ, զայն վերցնելու համար ծռեցաւ, կուժը առնելով գլխուն զարկի, գետին ինկաւ, ոտքս գետին զարնելով աթոռով ինկայ, ինկած ատեն դանակը ձեռքէն թռած էր, առի ոտքիս կապը կտրեցի պահապանը աչքը բացաւ, պատուհանէն ցատկեցի, պարտէզին պատէն վեր ելած ատեն պահապանին ձայնը լսեցի, պատէն ցատկելէս ետք դաշտ մը

— 359 —

հասայ, ետեւէս կը պոռային «բռնեցէք, մեռցուցէք», զէնք պարպուեցաւ, գնդակ մը ականջիս քովէն անցաւ, ոտքս քարի զարնուեցաւ, ինկայ, գետեզերք մօտեցած էի, զէնք մը պայթեցաւ, գնդակը ուսս սկրթելով անցաւ, ցաւէն վրաս մարելիք եկաւ, սխալ քայլ առի, գետեզերքի եղէգներուն մէջ ինկայ, պահուեցայ, զիս հալածողները մարմինսջուրինմէջկըփնտռէին, ամպերը ծածկեցին լուսինը, քովէս ձայն մը լսեցի· «վաղը դիակը կը գտնենք, խեղդուած ըլլալու է», երբ ոտնաձայները հեռացան, գետեզերք ելայ, մարեցայ, երբ արթնցայ, ձկնորսի խրճիթի մը մէջ էի որ զիս կը խնամէր, վէրքս կապած էր, թաց զգեստներս հանած, ասոնք հագցուցած էր, ով ըլլալս հարցուց, պատմեցի թէ ծուղակը ինկած էի, դղեակի մը մէջ բանտարկուած էի, զարմացաւ, ըսաւ թէ այդ դղեակը երկար ատենէ ի վեր ամայի էր, պէտք է ոստիկանութեան դիմէի, չըրի, չուզեցի որ օրիորդ Շանթօսէի անունը խնդրին խառնուի, արատաւորուի, առաջին գործս եղաւ ձեր քով վազել, դրան առջեւ ձեր սպասուհին զիս տեսնելով ըսաւ. «հոս ի՞նչ գործ ունիք, պահուեցէք», «ի՞նչու» հարցուցի, «չէ՞ք դիտեր, առջի գիշեր ձեր մօրեղբայրը սպաննել փորձեցին, կ'ըսեն թէ ոճրագործը դուք էք», ասիկա լսելուս պէս...

Օպէն լռեց, աչքերը գոցուեցան, գլուխը դէպի առաջ կախուեցաւ:

Երգէոնահարը մարած էր:

Հայր Տիւպուա, ահաբեկած, ելաւ անկողնին մէջ նստաւ:

Մանօն տղան կուրծքին սեղմեց:

Վիտօք ցոյց տալով զայն գոչեց·

ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Ապրիլ 1937 ԳՇ.

ՓԱԿՈՒՄ

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Պետ. Գրամատուն	94.—
Պանք Օթօման բաժն. Ֆր.	450.—
Ներքին Փոխառութիւն	96.—
Սվազ Էրզրում	95.—
Անատօլու պարտ. Ա. Բ.	40.—
Պօն Անատօլու	44.[illegible]
Անատօլու բաժ.	23.[illegible]
Իւնիթիւրք Ա.	20.[illegible]
» » Բ.	20.[illegible]
» » Գ.	—.—
Իչ Պանքասը	10.[illegible]
Պօմօնթի	10.[illegible]

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Թրքական ոսկի	1054.—
Սթերլին	625.—
Լիրէթ	130.—
Ֆրանք Ֆրանսական	113.—
Զուիցերիական Ֆրանք	575.—
Պելճիական Ֆրանք	85.—
Տրախմի	23.—
Լէյ	14.—
Լէվա	23.—
Տօլար	126.—
Ռայխսմարք	26.—

ՉԷՔԵՐ

Լոնտոն	623.—.—
Բարիզ	17.00.—
Հռոմ	15.06.[illegible]
Տօլար	0.79.32.[illegible]
Պրիւքսէլ	4.70.[illegible]
Աթէնք	88.57.[illegible]
Աւստրիական	4.26.[illegible]
Լէվա	64.34.35.—
Մոսկուա	24.95.—
Զուիցերիա	3.47.[illegible]